

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 253

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Fračiškova 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 280

Maribor, četrtek 7. novembra 1940

NAROČNINA NA MESEČ
Prelema v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.405

Cena
din 1.—

Pred večjim spopadom v Epiru

Na grških bojiščih ni posebnih sprememb — Na severu so Grki še vedno pred Korico, v Pindu so Italijani ob izviru Vojuše, v Epiru pa se bijejo boji še vedno v odseku reke Kalamas — Grki zanikujejo vesti, da je železniška zveza s Solunom porušena

CARIGRAD, 7. nov. ZPV. Boji na grškem bojišču se nadaljujejo brez večjih odločitev. Trenutno je položaj na treh frontnih odsekih naslednji: V odseku Lerina stoje grške čete deloma na albanskem ozemlju, kjer operirajo proti Korici, v osrednjem, pindskem odseku, se je posrečilo skupini alpincev predreti do izvira reke Vojuše, kjer pa so v nevarnosti, da bodo odrezani od zveze z zaledjem, v epirskem odseku je položaj v glavnem stacionaren. Tu je treba pričakovati v kratkem večjih spopadov, ker zbirajo tako Italijani kakor Grki tam močne čete.

Zadnja poročila z grških bojišč

ITALIJANSKA POROČILA

RIM, 7. nov. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo o operacijah v Grčiji: Nastop se nadaljuje v odseku Epira in Pinda. So-vražni napad severno od hriba Kapetina vrazni južnimi kraki Prespanskega jezera smo z udeležbo letal odbili. Naša letala

so v krepki akciji bombardirala ceste in sovražne kolone. Most čez Prespansko jezero smo razstrelili, sovražnikove to-vorne avtomobile pa obsuli s strojniškim ognjem in jih uničili. Obstreljevali smo tudi kolone sovražnih četi in jih razbili. Naša letala so razen tega bombardirala prometna križišča pri Janini, železniško

postajo Lerin in železniško progo ter jo presekal. Bombardirali smo tudi pomorska oporišča v Navarinu, Pireju in Argu-strali ter vojaške objekte na Kriju. Neka sovražnikova podmornica je skušala na-pasti naš konvoj v srednjem delu Sredo-zemskega morja. Neka torpedovka je pod mornico napadla in jo potopila.

RIM, 7. nov. CBS. Italijansko vrhovno poveljstvo javlja, da so italijanske čete odbile grški napad na Korčo. Pri britan-skem napadu na Napoli je bilo 14 oseb ubitih in 10 ranjenih. Ta napad je bil že tretji v enem tednu.

BEOGRAD, 7. nov. CBS. Italijanska artilerija težko bombardira grško mesto Lerin, ki je že napol v razvalinah.

GRŠKA POROČILA

ATENE, 7. nov. Reuter. V uradnem

sporočilu grškega vrhovnega poveljstva javljajo, da so grške čete okrepile svoje položaje in na več krajih odbile sovražne napade. Položaj na bojišču je zadovolju-joč. Neko sovražno letalo je bombardi-ralo Missolongi. Vesti o razrušenju že-lezniške proge Atene-Solun niso resni-čne.

ATENE, 7. nov. CBS. Grška artilerija obstreljuje brez prestanka z novih pozicij Korčo. Uradnih poročil ni, vendar pa mi-slijo, da je verjetno, da se je posamezni oddelek posrečilo približati se mestu. V Solun je prišlo več avtomobilov z vojni-mi ujetniki. Na fronti je padel nov snež.

ATENE, 7. nov. CBS. Grška vojska je včeraj zajela 4 topove, 9 možnarjev in 23 strojníc.

Sloga po volivnem boju v USA

Po zadnjih rezultatih je dobil Roosevelt 25,694.747 glasov in 468 elektorjev, Willkie pa 21,427.832 glasov in 63 elektorjev — Vsesplošni pozivi k složnemu sodelovanju včerašnjih nasprotnikov — V Italiji pravijo, da izid volitev ni važen za mednarodni položaj

NEW YORK, 7. nov. CBS. Ob 11 dopoldne včeraj po srednjeevropskem času je imel Roosevelt večino v 39 državah ter 468 volivnih mož, Willkie pa večino v 9 državah in 63 elektorjev. Vsega skupaj je do te ure bilo znano, da je volilo 44,645.847 Američanov, in sicer za Roosevelta 24,363.798, za Willkieja pa 20,282.049. Pri volitvah v senat ima demokratska stranka večino, čeprav so re-publikanci porasli za 2 mandata. V senat je bilo izvoljenih 21 demokratov (prej 23), 10 republikancev (prej 3) in 1 progresivec. Pri poslanskih volitvah so v nekaterih državah demokrati dobili 22 novih poslancev, drugod pa republikanci 11. Izvoljenih je bil tudi 16 demokratskih in 10 republikanskih guvernerjev držav.

NEW YORK, 7. nov. Reuter. Po zadnjih podatkih je dobil Roosevelt 25,694.747, Willkie pa 21,427.832 glasov. Demokrati so dobili 468, republikanci pa 63 elektorjev.

Odmevi Rooseveltove izvolitve

IZJAVA CORDELLA HULLA

WASHINGTON, 7. nov. DNB. Hull je predstavnikom tiska dejal, da upa, da bo ameriški narod razumel sedanje težke prilike ter predvsem zaradi teh opustil občutke triuma ali razočaranja po vo-litvah. Naglasil je dejstvo, da je bila zu-nanja oba kandidata, na viltvah potr-lena. Zdaj narod lahko spet složno kora-ka v izvajanju preizkušene politike. Ta kurz tudi predstavlja največji prispevek, ki ga morejo dati USA za stabilizacijo mednarodnih odnosov, ki je za vse na-rode sveta enako potrebna. Vsi držav-ljani USA naj s skupnimi napori prispe-vajo za mir, varnost in blagostanje ame-riškega naroda.

ROOSEVELTOVA ZAHVALA WILL-KIEJU

HYDE PARK, 7. nov. DNB. Roosevelt se je brzojavno zahvalil Willkieju za čes-titke ob izvolitvi. Prav tako se je Roo-sevelt zahvalil republikanskemu kandi-datu za podpredsedniško mesto, ki je že na kraju volitev spoznal, da ne bo uspel in je čestital Rooseveltu k tretji izvo-litvi.

WILLKIE NI RAZOČARAN

NEW YORK, 7. novembra. DNB. V kratkem govoru po radiu je Willkie poudaril, da sprejema volivni rezultat brez razočaranja. Volitve ameriške, naro-da pričajo mimo ostalega tudi o življenjski sili demokratskih principov in zaupa-nja v demokratski sistem. Zahvalil se je vsem, ki so ga v volivnem boju podprli. Prepričan je, da se bodo milijoni Ameri-čanov še dalje zavzemali za pošteno

edinstvo narodov v USA, pomagati pri lastni obrambi in podpirali Veliko Brita-nijo. V lastnih vrstah je treba odstraniti vsa nesoglasja. Willkie je še dejal, da je ponosen na »križarski pohod«, ki ga je vodil in da je prepričan, da bodo princi-pi, ki jih je postavil, končno le postali neobhodno potrebni za nadaljnji obstoj svobodnega življenja.

TUDI LISTI SO ZADOVOLJNI

NEW YORK, 7. novembra. DNB. Po-poldanski listi, ki so do zadnjega podpi-rali Willkieja, izražajo nezadovoljstvo za-radi tretje izvolitve Roosevelta. Narod je izrazil svoje želje, s tem pa še ni rečeno, da bi morala manjšina izgubiti svoje pravi-ce. Republikanci se bodo še dalje bo-rili za načela, ki jih je postavil Willkie. Roosevelt naj ponudi Willkieu v okviru svojega delovnega programa takšno me-sto, kjer bo lahko praktično pokazal svo-je sposobnosti.

DELA VSTVO ZA ROOSEVELTA

NEW YORK, 6. novembra. Reuter. Osebnost, ki je zelo blizu vlade, je izja-vila, da je Roosevelt odnešel posebno ve-

liko zmago v industrijskih krajih. Tod kakor v Indiani je imel Roosevelt skoro dvakrat več glasov kot Willkie. Zanimiv je prvi rezultat, ki je bil sploh znan iz Maine. Za Roosevelta je bilo 20, za Will-kieja 9 glasov. Isti kraj je dal 1935 repu-blikanskemu kandidatu Landonu 18, Rooseveltu 13 glasov.

OBLJUBA SODELOVANJA DELAVCEV

NEW YORK, 7. novembra. Reuter. Predsednik ameriške federacije dela, William Green, kjer mu obljublja sode-lovanje delavstva v izvajanju programa državne obrambe ter okrepitve miru.

LEWIS POZVAN K ODPSTOPU

WASHINGTON, 7. nov. CNP. — Nad vrati glavnega urada ameriške delavske organizacije je bil takoj po izvolitvi Roo-sevelta izobešen napis: »Sprejemamo odstop«. Namenjen je dosedanjemu vodi-telju ameriških delavcev Johnu Lewisu, ki je izjavil, da bo odstopil, če bo Roosevelt izvoljen.

GUVERNER ILLINOISA

WASHINGTON, 7. nov. DNB. Za gu-vernerja države Illinois je ponovno izvo-ljen republikanec Green.

ODMEV V ITALIJI

RIM, 7. nov. Stefani. Italijanski tisk po-sveč ale malo prostora ponovni izvolitvi Roosevelta. »Popolo di Roma« ugotavlja, »da je to prvi primer v zgodovini USA, da je prezident izvoljen že tretjič. Roose-velt se je v volivni kampanji posluževal vojne in se proglašal za demokratskega protagonista proti totalitarnim silam. — Willkie je zavzel podoben stališče, tako da sta se oba kandidata znašla na isti čr-ti v cilju, pomagati Angliji. Oba sta pa tudi odbila direktno sodelovanje USA v evropski vojni. Volivna kampanja, ki je dala demokratskemu kandidatu zaupanje,

Jugoslovanski obiski v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 7. nov. MTI. Jugoslo-vanski prometni minister Beslić bo 17. t. m. potoval v Budimpešto, kjer bo imel predavanje v jugoslovansko-madžarski tr-govinski zbornici o prometnih vprašanjih Jugoslavije. Dne 22. t. m. bo obiskal Bu-dimpešto predsednik beograjske občine Tomić, ki bo vrnil obisk budimpeštanske-

mu županu. Konec novembra bodo obis-kali madžarsko prestolnico člani jugoslo-vansko-madžarskega združenja v Beo-gradu, ki bodo ostali tam štiri dni. Ma-džarski tisk z zadovoljstvom poudarja ve-lik pomen teh obiskov visokih jugoslo-vanskih osebnosti.

je odvzela dejanju vsak mednarodni po-men, ker ni bila zasnovana na zunanje-političnih postavkah. Izvolitev Roosevelta je notranja zadeva Američanov. Z izvo-litvijo demokrata je pa velika množica vo-livcev nastopila proti trustom v industriji z željo, da se uvede v državah boljša go-spodarska politika. Italijani imajo razlo-gov dovolj, da verujejo, da Američani ne bodo posegli v vojno, saj sta oba tabora glasovala za mir. Izvolitev Roosevelta ne menja ničesar na stvari. Klasične ideje začasnega liberalizma izgubljajo tudi v USA tla: USA ne morejo nikjer efektno intervenirati v korist svojih brezposelnih tako, kakor to delajo totalitarne sile. — Stališče obeh kandidatov v volivni kam-panji je pokazalo, da se ameriški narod ne bo spuščal v avanture.

SSSR ostane dosledno nevtralna

MOSKVA, 7. nov. CNP. Predsednik vr-hovnega sovjeta Kalinin je ob priliki ob-letnice sovjetskega režima govoril pred povabljenimi ter dejal, da bo Sovjetska zveza ostala nevtralna v tej »praktično svetovni« vojni. Sovjetska vlada pa bo naprej skrbela zato, da bo Sovjetska zve-za oborožena.

Umik sovjetskih čet s turške meje

CARIGRAD, 7. nov. CBS. Sovjetska vlada je umaknila nekaj čet s turške me-je v Kavkazu v znak prijateljstva med Sovjetsko zvezo in Turčijo.

380 UR LETALSKIH ALARMOV

BERLIN, 7. nov. Stefani. Tekom me-seca oktobra je bilo v Londonu skupno 380 ur letalskih alarmov. Najdaljši alarm je v Londonu trajal 12 ur, najkrajši pa 21 minut.

JAPONCI ZAPUSTILI ANGLIJO

LONDON, 7. nov. Reuter. Japonski parnik »Susim Marun« je s 300 Japonci na krovu zapustil Anglijo. Ladja bo plula mimo Bermudskih otokov in skozi Pa-namski kanal na Japonsko.

GRŠKI KRALJ V BOMBARDIRANIH KRAJIH

ATENE, 7. nov. A. Ag. Kralj Jurij je obiskal sinoči kraje, ki so jih bombardi-rali sovražniki iz letal. Povsod so mu pri-redili navdušene manifestacije.

JAPONSKA POGAJANJA Z INDO-KINO

TOKIO, 7. nov. Reuter. Agencija Do-mei javlja, da se bodo pogajanja med Ja-ponci in francosko Indokino danes nada-ljevala.

Letalski napadi zopet intenzivnejši

Tekom noči od včeraj na danes so izvršila nemška letala več napadov na London in ostalo Anglijo, Angleška so pa bombardirala kraje v Nemčiji

VČERAŠNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 7. nov. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo: Nemške bojne eskadrile so tudi včeraj čez dan in ponoči izvedle masševne polete na London in povzročile na mnogih mestih veliko škodo, ko so zanele nove požare in povzročile eksplozije. Mnogo letalskih napadov smo izvedli tudi na pristaniške industrijske in prometne naprave v južni in vzhodni Angliji. Včeraj so nemški letalci izvajali več zmagovitih letalskih bojev. Nemški lovci so samo pred Portlandom zbili dve sovražnikovi letali, ne da bi sami

imeli kakršno koli izgubo. Pri nočnih napadih na pristaniške in industrijske naprave v škotskih lukah smo ugotovili posebno hude požare v Dondyju. Pri Pentland-Furthu smo nevarno poškodovali dve sovražnikovi patrolni ladji, tako da je treba računati s tem, da sta izgubljeni. Nadaljevali smo polaganje min pred britanskimi lukami, Angleška letala so tudi preteklo noč letela nad Nizozemsko in nad Nemčijo ter metala bombe na razne kraje. Le v eni pokrajini se jim je posrečilo zadeti neko tovarno in zaneči požar v stranskem poslopju neke predilnice. Požar smo zelo hitro zadušili. Ostale bom-

be so pa priletele na odprto polje ali pa v nekatere okraje mest, kjer so poškodovale nekaj hiš. Pri tem sta našla smrt dva civilista, več jih je pa ranjenih. Celotne izgube sovražnika znašajo včerajšnji dan 23 letal, med njimi smo jih 21 zbili v letalskih bojih, eno s protiletalskim topništvom, eno pa s pomorskim topništvom. 6 naših letal pogrešamo.

DANAŠNJA ANGLEŠKA POROČILA

LONDON, 7. XI. Reuter. Nemški bombniki so sinoči prišli prej kot običajno nad London, Southampton in Viverpool. Napad je bil hud, vendar škoda ni velika, žrtev je malo. Angleški bombniki so na-

padli Barmen in Bremen, Emden, kjer je nastalo 30 požarov, Hamburg ter podmorniško oporišče Vegesack pri Bremen. Tretjič v tem tednu so angleški bombniki napadli tudi Napoli, koder je padlo 9 bomb v bližino železniške postaje. Včeraj je bilo sestreljenih 6 nemških letal, izgubljena pa 4 britska ter rešen en pilot.

LONDON, 7. nov. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so sovražna letala v teku noči bombardirala grofijo Yorkshir. Materialna škoda ni velika. Le ena oseba je ranjena. V vzhodni Angliji je padlo nekaj bomb na poslopja; ob tej priliki je bilo več ranjenih. Glavni napad pa je bil na London, kjer so bila zadeta nekatera skladišča, tudi človeških žrtev je bilo nekaj. Nekaj bomb je padlo v mesta na jugozahodu, v srednji Angliji in na Škotskem, kjer je bil poškodovan nek hotel.

Skrivnotsne diplomatske akcije

Švicarski listi vztrajajo pri trditvi, da so se na lovu v Šumavi sešli Ciano, Ribbentrop in Papen — Govorice o obisku Molotova v Nemčiji — Nemčija terja od Francije samo kolonije ter Alzacijo in Loreno

CURIH, 7. novembra. ZPV. Berlinski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« poroča, da je bil včeraj zaključen lov v Šumavi, katerega so se udeležili nemški zunanji minister von Ribbentrop, italijanski zunanji minister grof Ciano in nemški poslanik v Ankari von Papen. Dopisnik pravi, da so omenjeni diplomati razpravljali v prvi vrsti o vojaškem in diplomatskem položaju na evropskem jugovzhodu. Pretreseno je bilo zlasti tudi vprašanje nadaljnjih grško-turških odnošajev. Kakor se zdi, še ni nobenih znakov za to, da bi Nemčija v doglednem času napovedala Grčiji vojno. Rimski dopisnik istega curiškega lista pa poroča, da na uradnem

mestu v Rimu še vedno ni mogoče dobiti nobene informacije o sestanku grofa Ciana s von Ribbentropom in von Papenom. Dopisnik pravi, da smejo italijanski listi objavljati o sestankih osovinskih diplomatov samo uradna poročila. Na uradnem mestu v Rimu odklanjajo vsakršno izjavo.

CURIH, 7. novembra. ZPV. Kakor poroča berlinski dopisnik lista »Die Tat«, se v zadnjih dneh v Nemčiji vse bolj množijo govori o skorajšnjem prihodu Molotova v Nemčijo in se omenja kot datum tega obiska tudi že 11. november. Prav tako pa v Nemčiji tudi veliko govore o

sporazumu s Francijo, ki naj bi bil sklenjen istega 11. novembra, torej na obletnico premirja v svetovni vojni 1. 1918.

CURIH, 7. novembra. ZPV. V zvezi z izjavami francoskega poslanika v Washingtonu o odločnem stališču vlade v Vichyju proti eventualnim pretiranim teritorialnim zahtevam zmagovalcev, poroča berlinski dopisnik lista »Die Tat«, da izjavljajo v Berlinu na odločujočem mestu, da Nemčija ne terja od Francije nič drugega, kakor samo bivše kolonije ter Alzacijo in Loreno. Ne terja torej ničesar, kar bi moglo užaliti francosko čast.

Baze USA v Južni Ameriki

WASHINGTON, 7. novembra. CNP. USA bodo v kratkem podpisale sporazum zaradi pomorskih in letalskih baz v Južni Ameriki. Ta oporišča bodo ostala last Brazilije, Argentine in Čileja, vendar bodo vse tehnično osebje dobavile USA. Tudi pogajanja s Kubo in Dominikansko

republiko so v teku.

SANTIAGO DE CHILE, 7. novembra. DNB. »Mercurio« objavlja članek, v katerem pričakuje, da bo Roosevelt zdaj pozvil akcijo za sodelovanje z južnoameriškimi državami v korist miru.

Čile si svoji Antarktido

SANTIAGO DE CHILE, 7. novembra. CNP. Čilenska vlada je sinoči objavila, da smatra za svojo zemljo ozemlje med 51 in 90 stopinjami zahodne dolžine. To je antarktična pokrajina z »Malo Ameriko« in ozemljem, ki ga je nedavno obiskal ameriški admiral Byrd.

ANGLEŠKI PREDLOG FRANCIJI?

ZENEVA, 7. nov. DNB. V sredo so se razširile vesti, da je Anglija poslala vladi v Vichyju naslednji predlog: Anglija je pripravljena priznati status quo v francoskih kolonijah pod pogojem, da isto prizna tudi Francija za velikobritanske kolonije. Na odločujočem mestu pravijo, da ne vedo o tem ničesar. Že sama misel o takšnem paktu nenapadanja v kolonijah obeh imperijev je zelo čudna, aranžma med obema državama pa bi bil že glede na sedanje stanje med Anglijo in Francijo nemogoče. Francija sploh nima namena, napasti angleških kolonij, ev. angleški napad na francoske kolonije bi pa naletel na odločno reakcijo s francoske strani.

ITALIJANSKI PILOTI V NEMČIJI

BERLIN, 7. novembra. DNB. »Berliner Lokalanzeiger« piše, da je poslala Italija v Nemčijo svoje najboljše pilote, da se bore proti Angliji do končne zmage. Uspehi italijanskih bombnikov pri napadih na angleške vojaške objekte so veliki, piloti so vedno pripravljeni poseči v boje tudi v največji smrtni nevarnosti.

LETALE NAD GIBALTARJEM

ALGECIRAS, 7. nov. Nad Gibraltarjem so opazili neko letalo. Iz bolnišnic bodo odstranili civilne strežnike, na njih mesta postavijo vojake.

PADEREVSKI V AMERIKI

NEW YORK, 7. nov. CNP. Osemdesetletni poljski klavirski virtuoz in bivši pred. poljske rep. je prispel iz Lizbone v USA. Ladja je pripeljala iz Lizbone še 174 drugih potnikov ter 3 in pol milijona dolarjev v zlatu.

NOV ROMUNSKI POSLANIK V BERLINU

BERLIN, 7. nov. DNB. Novi romunski poslanik v Berlinu, Konstatin Crecianu, je dospel na svoje mesto. Na letališču ga je pozdravil von Ribbentropov namestnik ter vršilec poslov romunskega poslanstva z osebjem.

Vsi Poljaki morajo iz Romunije

BERLIN, 7. nov. Stefani. Kakor poročajo iz Romunije, morajo vsi poljski državljani do 10. t. m. zapustiti Romunijo. Sedeset funkcionarjev bivše poljske vlade je že odpotovalo v Carigrad.

ITALIJANSKE TRDITVE O ANGLEŽIH V GRČIJI

MILANO, 7. nov. Stefani. Govor prvega lorda angleške admiraltete pravi, da je Anglija pripravljena že prej pomoč Grčiji. V grških vodah so bile angleške vojni ladje, še preden je bil izročen italijanski ultimatum v Atenah. Angleške letalske sile so prav tako že prej razpolagale z grškimi bazami, britske čete so bile že na Kreti, še preden so se začeli boji na albansko-grški meji. Tako je Grčija dobila pomoč v obliki gostoljubja, ki ga je nudila že prej, zdaj pa pomoči ni.

PREISKAVA O POSTOPANJU Z ITALIJANI V FRANCIJI

ZENEVA, 7. novembra. DNB. Na predlog Lavalja je francoska vlada postavila komisijo, ki bo preiskala razmere, v katerih so živeli Italijani v Franciji v koncentracijskih taboriščih. Odlok naj bi v primeru potrebe pripomogel h kazni onih, ki se jim dokaže, da so res slabo postopali z interniranci. Na čelu komisije je predsednik bivših bojnikov in invalidov v bojih v Italiji, Miroso.

IMENOVANJA V NEMŠKI AKADEMIJI

HALLE, 7. nov. DNB. Za člane leopoldinske in karolinške nemške prirodoslovne akademije sta imenovana med drugimi tudi ravnatelj instituta za sodno in socialno medicino v Zagrebu, prof. dr. Edvard Miloslavski, za anorgansko kemijo pa profesor ljubljanske univerze dr. Maks Samec.

VISOKE ŠOLE V ITALIJI

RIM, 6. nov. Stefani. Minister za prosveto javlja, da ima Italija 37 univerz s 166 fakultetami, 3 specialne visoke šole in 259 šol za kurze in tečaje strokovnjakov. Univerzitetnih profesorjev je 3362 s 580 docenti, 1503 asistenti in 85.535 slušatelji.

ZLATO NI VEČ DENARNA PODLAGA

BERLIN, 7. nov. DNB. Podpredsednik državne banke je v svojem intervjuju tisku naglasil pomen marke, ki je postala osnova obračunavanja v prometu Evrope. Zlato kot denarna podlaga nima nobenega pomena več v Nemčiji. Nemčija se zdaj prizadeva, da okrepi nabavno moč in cene v gospodarstvu ter da zadosti potrebam države. Gospodarske dobrine morajo iti sporedno z okrepitvijo financ. Sigurnost nemške marke daje danes večje jamstvo za gospodarsko moč in avtoriteto Nemčije, kakor je to bilo kdaj koli prej z zlatom.

Borza, Curih 7. novembra. Devize: Pariz 9.93%, London 17.10, Newyork 4.31%, Milano 21.77%, Berlin 172.50.

Mariborska napoved: Pretežno oblačno, hladno in nestanovitno vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura 10.5, danes minimalna 4.8, opoldne 6.6. Padavin od sinoči je bilo 22 mm.

Zakon o zaščiti bolgarskega naroda

SOFIJA, 7. novembra. CNP. Notranji minister Gabrovski je predložil sobranju zakon o »zaščiti bolgarskega naroda«. Zakon ima 3 točke, v katerih najprej prepoveduje delovanje tajnih organizacij, t. j. masonov. Druga točka regulira odnose do Židov, ki ne smejo biti v državni

ali samoupravni službi, vojski, ne smejo imeti nepremičnin, niti tiskati knjig ali časnikov ter imeti kinematografov ali pa imeti Bolgarov za služinčad. Tretja točka po govori v vseh drugih poizkusih protinacionalne propagande. V Bolgariji je 50.000 Židov.

Krščanski nacionalizem na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 7. nov. Stefani. Na sestanku vladne stranke je imel ministrski predsednik grof Teleki govor, v katerem je dejal med drugim, da vodi vlada konstruktivno politiko krščanskega nacionalizma. Dalje je grof Teleki dejal, da je politika vlade izrazito desničarska in da

bo zaradi spremembe evropskega reda potrebno preurediti tudi na Madžarskem parlamentarni sistem. Prihodnja ustavna reforma ne bo predstavljala nič drugega, kakor ureditev Madžarske v smislu novega reda.

Maršalske zvezde v Sovjetski zvezi

MOSKVA, 7. nov. DNB. Predsednik vrhovnega sveta SSSR Kalinin je izročil včeraj maršalom SSSR »maršalsko zvezdo«, ki je okrašena z mnogimi briljanti. Maršali SSSR so: predsednik obrambnega odbora Vorošilov, vojni komisar (minister) Timošenko, namestnik vojnega komisarja šapožnikov, Budjonij in Kulik. Ob tej priliki je bilo izročenih tudi več

vojaških odlikovanj. Z redom »odličnika rdeče vojske« je bilo odlikovanih 7252 sovjetskih častnikov in ostalih pripadnikov, in sicer 1006 častnikov, 1645 podčastnikov in 4601 vojak. Ta odlikovanja so bila izdana za zasluge pri vežbanju vojske na predlog vojnega komisarja Timošenka.

Italijanski opomini švicarskemu tisku

MILANO, 7. novembra. ZPV. »Corriere della Sera« piše, da švicarski tisk rajši poroča o dogodkih v Grčiji iz angleških, grških in ameriških virov, kakor pa iz italijanskih. Vprašuje se, če je še mogoče govoriti o nevtralnosti švicarskega tiska. Torinski list »Gazzetta del Popolo« pravi, da je mislil Mussolini v svojem govoru ob za-

četku vojne, tudi na švicarski narod in ne samo na grškega, ko je dejal, da je lahko siguren, če ne stopi na stran sovražnikov sil osi. (Večina švicarskih listov je bila včeraj v Italiji prepovedana.)

ANGLEŠKA POGAJANJA S SSSR

LONDON, 7. nov. Reuter. Angleška vlada javlja, da so sedaj v teku pogajanja s Sovjetsko zvezo glede 24 ladij, ki pripadajo Estoniji, Litvi in Letonski.

Češkoslovaška je bila sad spretne propagande

Kako sodi bivši predsednik madžarskega kluba v češkoslovaškem parlamentu o dr. Benešu

Tako meni bivši predsednik madžarskega kluba v češkoslovaškem parlamentu Geza

DR. BENEŠ

Szűlfő, ki je v »Pesti Hirlap« napisal zanimiv spis o Benešu kot propagaterju in dr-

žavniku. Med drugim pravi: »Čehi so se razumeli v propagando in Češkoslovaška ni bila nič drugega kakor sad njihove spretne propagande. S čudno umetnostjo, dvorljivostjo, ponižnostjo in spretnostjo se je umel dr. Beneš uvesti v najožje kroge duhovništva, aristokracije in proletarcev. Večkrat sem ga videl v Zenevi, kako se radostno klanja predstavnikom velikih sil in čudil sem se njegovim sposobnostim, kako je z enako vnemo delal za tajnike raznih misij.

Češka umetnost je bila v tem, da so znali v vseh važnih jezikih pripraviti memorandum na razne misije. Ti so bili tako spretno sestavljeni, da so jih tajniki lahko odposlali dalje kot svoje osebno mnenje.

Dr. Beneš je vsakomur govoril to, kar je njegovemu sobesedniku prijalo. Tako se je nehote znašel v njegovih mislih. Beneš je bil spreten v tem, da je z objektivnim mnenjem

prikril svoje subjektivne nazore. To so ljudje opazili šele tedaj, ko je že dosegel svoj cilj. Zato je imel mnogo znancev, ki so ga občudovali, mu zavidali, pravih prijateljev pa ne. V tem se je razlikoval od Masaryka in Krofte, ki so jih prijatelji respektirali.

Enega svojih ciljev ni Beneš nikoli pozabil: ogradiť Madžarsko, onemogočiti njeno vstajenje in igrati vlogo žandarma proti deželam, ki jih je pariški mir razorožil. Nazadnje se je kocka obrnila. Masaryk je zbolel, Beneš je postal predsednik. Pred volitvami za predsednika nisem nikoli dvomil, da bo njegovo novo mesto v korist zunanji politiki. Predsednik republike je vezan na svoje mesto, zunanji minister pa potuje. Tako ne bo mogel več s svojo spretnostjo nastopati zunaj. Prišel je Krofť, on je bil profesor, ti pa niso bili nikoli dobri zunanji ministri — in republika je razpadla.

De Gaulle ima najmlajšega generala

Javili smo že, da je h gibanju svobodnih Francozov, ki mu načeljuje de Gaulle, pristopil tudi general Gentilhomme. Ta je bil prej poveljnik zavezniških čet v francoski Somaliji. Po zlomu Francije se je Gentilhomme takoj izjavil za de Gaullea. V London je potoval na parniku »Empress of Britain«, ki je bil torpediran blizu angleške obale. Ko je prišel v London, je Gentilhomme, ki je bil priča brodoloma, pohvalil posadko parnika, kako pogumno je reševala potnike in dejal:

»Zdaj razumem, kako more britski narod zdržati neprestane napade iz zraka.«

General Gentilhomme je eden najspodobnejših francoskih častnikov. Prav zaradi svojih vrlin je naglo napredoval, bil je najmlajši general v francoski vojski in dolgoletni prijatelj de Gaullea. Opozarjal je francosko vlado že pred vojno, naj misli na jačje oboroževanje posebno motoriziranih divizij, ker je bil prepričan, da bodo te imele glavno vlogo v bodoči vojni.

76.200 tvrdk v Angliji dela za vojno

Razpoke po betonskem podu so prinesle tovarnam za linolej na Angleškem velik dobiček. Strokovnjaki so namreč pri gradnji novih tovarnih odkrili, da so razpoke v betoniranem podu lahko zelo nevarne. V njih se nabira smodnik, ki je potem posledica strašnih eksplozij. Zato so sklenili, prekriti vse porde po tovarnah z linolejem, ministrstvo za oskr-

bo je naročilo v ta namen dva milijona jardov linoleja. Z njim so pokrili tla v vojašnicah in smodnišnicah. Tovarnarji so bili tega največjega naročila v zgodovini industrije zelo veseli. Neka tvornica linoleja na Škotskem je dala na ta račun 10.000 funtov šterlingov več plače svojim nameščencem na teden. Za vojno industrijo dela 76.200 tvrdk.

Hude gospodarske skrbi v Španiji

»Malo je držav, ki bi bile po sedanjih priklakah bolj navezane na mir, kakor je vprav Španija«, piše poročevalec »Neue Zürcher Zeitung«. »Država je morala seči po zelo strogih ukrepih, da prežene špekulacijo in verzišništvo, ki je v bujnem razcvetu. Predpisane so visoke kazni do pol milijona peset, obrtnikom bodo v primeru pretiranih cen odvzete pravice za najmanj 12 mesecev. Stiri deset odstotkov od kazni dobe oni, ki bodo izdali tihotapce, ko spravljajo na tihem v mesta velike količine blaga.

Španija trpi tudi, čeprav ima na blizu pol-

milijona kv. metrov zemlje le 22 ljudi na 1 kv. meter, veliko pomanjkanje žita. Krivda za to je slabo gospodarstvo. Cela vrsta temnih elementov izkorišča gospodarsko stisko. Slab položaj na delavski borzi, pomanjkanje zaposlenosti in kruha za najširše plasti naroda samo pomaga razvratnim elementom v njih podpihovanju. Nedavno so še velike poplave v Kataloniji prizadele nove skrbi državi, ki pod takšnimi okoliščinami niti misliti ne more, da bi se udeležila vojne, če noče doživeti nove državljanske vojne,« zaključuje list.

Starodavni Bitolj pod točo neznanih bomb

Presenečeni prebivalci — Pogreb žrtv — Podpora Cvetkovića — Kaj pravijo Hrvati

Na južnozahodnem robu Južne Srbije leži ob meji proti Albaniji in Grčiji dve jezera, **Ohridsko in Prespansko**. Prvo meri 615 km², od tega odpade na Jugoslavijo 248 km², drugo pa 472 km², od katerega posedujejo Grki 100 km². Vzhodno od Prespanskega jezera leži pod znožjem Peristera plodna **Pelagonija**, ki je tudi razdeljena med Jugoslavijo in Grčijo. V severnem delu Pelagonije leži **Bitolj**, staro zgodovinsko mesto, ki so ga v 14. stol. zasedli Nemanjići, 1383 pa Turki. Še pred balkansko vojno je imelo mesto 50.000, danes ima 33.024 prebivalcev. Na grškem delu Pelagonije je kmalu po prehodu meje znano mesto **Lerin** s 10.585 prebivalci. Vsa Pelagonija, ozemlje Vojvodinske Bistrice od izvira do Soluna ter vzhodni del Albanije, med Trebiško in Debarjem na severu je bil še v srednjem veku strnjeno poseljen s slovanskim življenjem. Še danes je tam mnogo Srbov in makedonskih Slovanov, o stari kulturni slovanski zemlji, od koder so črpali tudi ateški samostani svojo književno blago pa priča še danes vrsta slovanskih imen krajev, rek in gora.

Trije zaporedni napadi

Bitolj je imel 5. t. m. nemiren dan. Kakor poročajo listi, so se v **torek ob 13.40** pojavili nad mestom trije tuji bombniki v višini 1500 m. Prebivalstvo se je zdržnilo, ko so jele padati prve bombe na mesto. Večina se je poskrila, pogumnejši so hiteli na ulice pogledat, kaj je. Oblasti so takoj intervenirale in pošiljale ljudi v zaklonišča. Tuji piloti so se spustili še nižje in s strojnimi obstreljevali začudeno prebivalstvo. To se je kmalu zbralo in hladnokrvno sledilo dogodku. Letala so dolgo iskala primernih mest za bombardiranje. Pri postaji je prišlo do močnih detonacij. Na postajnem poslopu so po-

pokale vse šipe.

Ob 14.55 se je pojavil drugi val bombnikov. Trije bombniki so odvrgli strelivo, ena bomba ni eksplodirala in so jo pozneje demontirali. Velike jame po ulicah in okrog postaje so sledovi razdejanja. Na Ulici kralja Petra je popolnoma razdejan fotografski atelje. Povsod je videti razvaline, ki jih delavstvo odstranjuje.

Sledil je še tretji napad. Bombe so terjale devet mrtvih in 21 ranjenih oseb, večina delavcev in otrok. V Bitolju je bil sejmški dan, zato je bilo tudi med konji več žrtv. Živina je zbegana brez gospodarjev letala okrog.

Prebivalstvo je ogorčeno. Vse sočustvuje z žrtvami in pomaga oblastem pri negi ranjenecv in skrbi onih, ki so ostali brez strehe. Ljudstvo je bilo treba pomiriti, da gre za incident. Izdani so bili potrebni varnostni ukrepi za takšne izredne okoliščine.

Vest o bombardiranju Bitolja je bila sprejeta po vsej državi z ogorčenjem in obžalovanjem. Uradno sporočilo je pomirilo duhove. Predsednik vlade Cvetković je poslal banu vardarske banovine 50.000 din kot prvo podporo po bombardiranju prizadetih družin.

Med žrtvami bomb je bil tudi pelhotni kapetan I. kl. Maks Varl, adjutant šta-

ba divizije. Nepregledne množice Bitoljčanov so se udeležile njegovega pogreba. Devet lovcev je krožilo v zraku ter iskalo zadnjo čast padlemu kapetanu. Tudi ostale žrtve zračnega napada so bile pokopane včeraj.

Hrvati o incidentu

Lahko se reče, da je prišlo do bombardiranja v Bitolju po pomoti, vendar se kaj takega ne sme več ponoviti. Razumljivo je, če so za bodoče izdani ukrepi, ki jih v takem primeru ukrene vsaka nevtalna država, če hoče svojo nevtalnost zaščititi. Jugoslavija je v najboljših odnosih z Nemčijo in Italijo, pa tudi Anglija nima razloga, da bi nam delala težkoče. V zaščito svoje nevtalnosti je Jugoslavija pripravljena posluževati se vseh sredstev vojnih sil. Odgovornosti, ki se v težkih časih stavlja vlad, so velike. Sodelovanje dr. Mačka v tej vladi je za nas Hrvate poročstvo, da bo v smislu svojih dolžnosti skrbela za nedotakljivost državnega ozemlja in hkrati storila vse, da se vojna na Balkanu lokalizira in da se narodi v Jugoslaviji ne vpletajo vanjo. Modra trdnost in premišljenost naj bosta tudi v bodoče značilni za jugoslovansko zunanjo politiko. (»Hrvatski Dnevnik«)

General P. Pešić novi vojni minister

S kraljevim ukazom je bila včeraj sprejeta ostavka vojnega ministra generala Nedelja, ki je bil postavljen na razpoloženje. Na njegovo mesto je bil imenovan častni adjutant Nj. Vel. kralja, armijski general v rezervi Peter Pešić, ki je ob 18.05 prisegel. Rodil se je v Nišu 1871, general je postal 1918, armadni general 1923. Leta 1918 se je udeležil tudi mirovne konference, po povratku je za-

stopal načelnika štaba vrhovnega poveljstva, nato pa načelnika generalnega štaba. Leta 1921 je bil poveljnik savske divizijske oblasti, od 1922 do 1924 vojni minister. Udeležil se je v štabni službi bojev leta 1912, in med svetovno vojno je bil pisec važnih taktičnih in strategičnih vojaških člankov. Več let je bil poslanik v Pragi in Bruslju, leta 1939 pa imenovan za senatorja.

Čistoča ust

obvaruje zobe pred

boleznimi. Vsakodnevna

nega zob je torej

zapoved zdravja.

Chlorodont
zobna pasta

Japonski poslanik v Budimpešti, ki je akreditiran tudi pri naši vladi, Masutaro Inoue, je obiskal v Sarajevu bana drinske banovine. Mesto je napravilo nanj velik vtis.

Dubrovnik so zapustili angleški državljani. V Carigrad je odpotovalo 32 Angležev.

Slike kralja Haakona morajo izginiti iz Norveške. Tako je sklenila nedavno sedanja vlada v Oslu.

Praga se je kljub novemu položaju povečala za nekaj stavb. Zdaj ima 38.500 hiš z 294.000 stanovani, 165 kavarn, 210 vinotokov, 121 hotelov, 165 gostiln, 44 barov in 37 avtomatov. V mestu je nad 100 nogometnih in 600 teniških igrišč.

Kulturni pregled

Kako je nastala „Prodana nevesta“

Komična opera »Prodana nevesta« je najznamenitejšo delo češke operne tvorbe. Opera ni nastala naenkrat, ampak v razdobju sedmih let (1863—1870).

Prvo vest o njej je mogoče najti v dnevniku samega skladatelja Bedřicha Smetane, ki je 5. julija 1863 zapisal: »Od Sabina sem kupil tekst neke komične operete, ki pa je bila brez naslova.« Sredi aprila 1864 je bil Smetana sredi največjega dela, kar je razvidno iz dnevnika od 23. aprila: »To leto sem komponiral komično opero v dveh dejanjih, in sicer po tekstu Sabina. Skušal sem ji vtisniti popoln narodni pečat, kajti dejanje iz kmečkega življenja, ko prodaja ženin svojo nevesto samemu sebi, terja narodno glasbo.« O umetnostnih nalogah v operi pa je Smetana kasneje izjavil: »Dokončal sem svojo prvo komično opero, ki sem ji dal naslov »Prodana nevesta«, ker Sabina, ki je tekst napisal, ni vedel, kako bi ga imenoval. Zastavil sem si nalogo, da poskusim tudi z lažjim slogom v glasbi, ki ga doslej nisem komponiral. S tem sem hotel svojim nasprotnikom dokazati, da se znam gibanju tudi v manjših formah ter je njihov oče, da sem izključno zagrozen privrženec velikopotezne Wagnerja, jalov. V tej operi sem skušal do vseh potankosti ohraniti narodno glasbo.«

Partitura »Prodane neveste« je bila dokončana 15. marca 1866. Prva izvedba je naletela na hude težave. Gledališče se je je z dirigentom J. N. Mayerjem močno otepal. Smetana jo je moral sam naštudirati. Kljub temu pa je Mayer delal neprestane težave. Njegova prijateljica, primadona Eleonora pl. Ehrenberg, pa je pri neki skušnji žaljivo vrgla vlogo Mařenke Smetani pod noge. Kljub temu je uporni Smetana zmagal. Nova opera je doživela 30. maja 1866 premiero. Pesnik Jan Neruda je vzradoščen napisal v »Narodnih Listih«: »In spet se lahko vsi od srca razveselimo!« Libretist Sabina pa si je očitil: »Če bi le slutil, kaj bo ustvaril Smetana iz moje operete, bi mu bil napisal daljši in boljši libreto.«

Smetana je sam dirigiral opero vse dotlej, dokler ji ni dal po osmih letih po 49. predstavi 22. junija 1874 dokončne oblike in vsebine. Po takratnih zapisih je dobil Smetana do konca 1873 za 47 predstav 2065 zlatnikov in 74 krajcarjev. Ob stoti predstavi 1882 pa mu je opera prinesla že 4000 zlatnikov. Ko jo je nato prepustil gledališču, je dejal: »O »Prodani nevesti« nimam več pravice odločati. Narod mi jo je tako neizmerno bogato poplačal, da zares nimam do nje prav nobene pravice več!«

SIJAJEN USPEH BEOGRAJSKE FILHARMONIJE

V torek zvečer je v nabito polni unionski dvorani v Ljubljani pred številnimi odličniki in ostalim občinstvom gostovala beogradska filharmonija, ki je izvedla svoj simfonični koncert z naravnost triumfalnim uspehom. Program je obsegal Arničovo »Pesem s planine«, Hrističevo »Vstajenje«, Lisztovo »Les preludes« in Beethovno »Eroico«. Na koncu sporeda so pa morali dodati še Wagnerjeve »Mojsre pevce norimberške«. Vse točke je dirigiral Lovro Matačić, ravnatelj beogradske opere.

k. Razstava Zorana Mušiča v Beogradu. Kakor smo svoječasno že poročali, je te dni v paviljonu »Cvijeta Zuzorić« v Beogradu velika razstava novjših del našega mariborskega slikarja Zorana Mušiča. Mušič razstavlja skupaj s svojim hrvatskim tovarišem Šimunovićem. Mušičeva dela so vzbudila pri občinstvu in kritiki veliko zanimanje in »Pravda« je napisala, da bi mogel uspeti tudi v mnogo večjem središču, kakor je Beograd. Podrobnejše poročilo o tej razstavi bomo objavili pozneje.

k. Likovna razstava »Brazde« v Mariboru. Mariborski umetniški klub »Brazde« se pripravlja na jesensko razstavo, ki bo prirejena meseca decembra.

Gospodarstvo

Važna vloga macesna pri smotrnem pogozdovanju

Pri delu za smotrno in intenzivno izrabo slovenske zemlje ter njeno čim večjo plodnost, nikakor ne smemo prezreti važne vloge, ki jo ima pri tem gozd. Gozdovi predstavljajo ogromno bogastvo slovenske zemlje. In vendar je še mnogo predelov, ki zevajo goli, ker jih je ugonobilo nesmotrno in negospodarsko izsekavanje, povzročeno zaradi pohlepa po trenutnem profitu ali pa tudi iz nuje, da je lahko mlti in srednji gospodar za silo mašil luknje, ki jih je povzročal več ali manj stalni deficit njegovega gospodarstva. Ker moramo stremeti k napredku v vsakem pogledu ter zato tudi s še večjo vnmemo popravljati zamujeno in zgrešeno gospodarenje v dosedanjih praksi, ne bo odveč, če se posebno v teh dneh propagandnih pogozdovanj, seznanimo z eno izmed mnogih prezrtih možnosti intenzivnejše izrabe naših planin, ki nam poleg tuiskega prometa lahko s smotrno nego svoja sedanja bogastva še pomnožijo. Zato je važno, katera gozdna drevesa so najprimernejša. Med take šteje v prvi vrsti macesen, ki se je pri nas razrasel po naravi sam na gorenjskih planinskih in gozdniških pašnikih. Ima zelo ugoden vpliv; ker razvija in ohranja plodnost tal, če ga gojimo pomešanega z drugimi drevesnimi vrstami, na pr. s smreko in bukvo. Potrebujeta pa dovolj svetlobe in zračnega prostora. V poštev prihaja posebno za spopolnjevanje smrekovih nasadov, v katerih zasadimo prazna mesta z macesnovimi sadikami, ki smreke v rasti kmalu dohitijo. Pri rednih pogozdovanjih posek in goličav je prav koristno posaditi vmes petino z macesnovimi sadikami, če so sicer tla zanje ugodna. Skalnati gorski predeli so pa prikladni zlasti zanj, saj vzdrži tu kljub ostru klimi in tlimam stoletja. Macesen raste v naših alpskih predelih v višini 800 do 2000 m. Za pogozdovanje so najboljše dvoletne sadike, odgajajo ga pa tudi s setvijo semen. Najprimernejša je jesenska saditev. Važen je za alpske predele z razvitim planšarstvom, ker med vsemi drevesi naj ugodneje vpliva na rast travnate ruše pod seboj. Dokazano je, da zraste več trave na pašnikih z macesnom, kot na nezasajenih. Najprimernejše je v te svrhe saditi macesnove sadike v vrstah, po 6 m vsakebi, medtem ko naj so sadike v vrstah odaljene druga od druge po 3 m. Izkoriščanje paše na nezasejanem zemljišču je dalo na 1 ha letno povprečno 50 din dohodka, pod macesni pa 150 din in še dohodek iz lesnega prirastka. Macesnovina je med iglavci najbolj trd in trajen les ter odličnih tehničnih lastnosti. Dobro služi tudi kot nadomestilo za hrastovino ter ni izpostavljen vplivu

vlage. Na trgu ima dva do trikrat višjo ceno kot smrekovina. Inž. Franjo Jurhar, ki v »Gozdarskem vestniku« našteva različne lastnosti macesna, ki smo jih zgoraj navedli, opozarja tudi na splošne koristi povečanja gozdnosti v planinskih kra-

jih. Potrebno je pravilno razmerje med gozdom in planino, da bodo spet odstranjene neugodne posledice izsekavanja gozdov tam, kjer jih je sama narava do- ločila za varstvo planinam.

Tudi gospodarski dirigent že na poti

V zvezi z izjavo ministrskega predsednika, da manjka v Jugoslaviji roka, ki bi dirigirala z vsemi potrebami gospodarstva, je »Jugoslovanski Kurir« mnenja, da je tak dirigent že na poti. Gospodarski krogi smatrajo, da bi taka dirigentska roka bila zasigurana samo tedaj, če bi bilo ustanovljeno ministrstvo za prehrano in aprovizacijo. Moralo bi biti popolnoma neodvisno od vseh političnih

vplivov ter kar najožje sodelovati tako s predstavniki gospodarstva kot s predstavniki konsumentov. Po mnenju teh gospodarskih krogov pa je uspeh te ustanove mogoč le tedaj, če bodo njena delovna načela veljala za celo državno področje in odpade vsak dualizem, ki bi ga vodila tudi ta ustanova v gospodarskih ukrepih.

Vaške ambulante za živino

V poljedelskem ministrstvu je bila tri-dnevna konferenca veterinarskih strokovnjakov. Obravnavala je vprašanje, kako bi čim učinkovitejše zatrli različne živinske bolezni ter ustvarili potrebne higienske pogoje za napredek živinoreje in zaščitili ljudsko zdravje s kontrolo živeža živalskega porekla. Med mnogostevilnimi sklepi konference je ustanavljanje veterinarskih ambulant po vaseh v živinorejskih področjih, ki naj bi postale središča veterinarskega strokovne-

ga dela ter bi se preko njih preskrbovali tudi kmetje z zdravili in cepivi za živino. Pred letom ustanovljeni državni zavod za izdelovanje veterinarskih cepiv in zdravil, ki sicer še ni dovršen, mora biti temelj pocenitve teh zdravilnih sredstev. Konferenca je obravnavala tudi vprašanje veterinarske statistike, zatiranja živinskih kug, posebno nekaterih pri nas razširjenih nalezljivih bolezni in o reorganizaciji državnih veterinarskih ustanov.

Draginjske doklade nameščencev

Z ozirom na predloge delojemalskih organizacij glede zvišanja plač, so sklenile delodajalske organizacije priporočati vsem delodajalcem, da zvišajo plače svojim nameščencem oziroma priznajo doklade kot na Hrvaškem. Izplačevanje naj bi veljalo od 1. no-

vembra naprej. Izvzeti bi bili oni nameščenci, ki so jim bile plače zvišane z uredbo o minimalnih plačah. Na prošnjo delojemalskih organizacij je sklicala banska uprava poravnalno postopanje in sicer za 12. t.m. na banovini.

TROJNI ZVEZEK »EKONOMISTA«

Zadnja trojna številka (7—9) zagrebškega »Ekonomista«, mesečnika za ekonomsko in socialna vprašanja, obsega 111 strani z mnogimi aktualnimi članki in pestrim pregledom. Med članki naj omenimo prispevke Milana Fišterja »Problem cen in njihovo gibanje v banovini Hrvatski«, Fedorja Laboša »Učinek nadzorstva nad cenami v banovini Hrvatski«, Save Pantelića »Socialni aspekti draginjskega problema v odnosu do delavskih mezd«, Živojina Perića »Črna gora v jugoslovanski federaciji«, Slovenca Janvida Fleteta »Nove oblike zunanje trgovine in poljedelstvo« ter C. E. Whipplea in A. V. Toteva »Presežek agrarnega prebivalstva«.

Reorganizacija delavskega zavarovanja

Centrala tajništva delavskih zbornic je imela plenarno sejo, na kateri je bila sprejeta resolucija, ki zahteva: 1. Uvedbo sistema maksimalnih cen in da se spravi celokupno gospodarsko življenje pod enotno vodstvo. 2. Uredbo o reorganizaciji SUZORja in odgovornosti krivcev radi deficita pri socialnem zavarovanju. Odstranijo naj se komisariati v SUZORju ter izvedejo volitve, če se te v treh mesecih ne bi mogle izvršiti, pa naj postavijo ravnateljstvo in nadzorni odbor. 3. Da se ukine kot nesocialna ustanova Borza dela ter nesocialni sistem podeljevanja podpor nezaposlenim. Uvede naj se obvezno zavarovanje za brezposelnost v okviru socialnega zavarovanja. 4. Da se izda zakon o podpiranju delavskega in nameščenskega združništva. Kapital, ki je na razpolago,

naj se porabi za zidanje delavskih stanovanj. 5. Da se nujno izda uredba o draginjski dokladi za privatne nameščence. 6. Da se najstrožje izvajajo ukrepi proti izigravanju predpisov o minimalnih mezdah, predvsem pa, da se s spremembo zakona o inspekciji dela postavi taka izvršilna oblast, ki bo mogla uspešno intervenirati, da se bo delavska pravica integralno izvajala. 7. Da se čimprej izda uredba o podpori delavcem, ki so poklicani na vojaške vaje v višini minimalne mezde v tem smislu, da bo delavstvo in nameščentstvo prejemalo plačo v času, ko so poklicani na vojaške vaje izven kadrskega roka. 8. Da se izvajajo pravilna konzultiranja delavskih zbornic o vseh predloženih uredbah iz področja delavskega prava in socialne politike.

RUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

28

Očital si je, da ne dela prav. Vendar pa mu je ponosno razbijalo srce, ko je tudi iz tega pisma spoznal, da ga je Cynthija, ta samozavestna žena, ljubila, četudi ga je tako nelepo odslavila. Da, še ga ljubi, četudi je že prepozno! Nežen vonj lilij je budil spomine na Cynthijo. Ne da bi se česa zavedal, je Jimmy pritisnil pismo na ustnice.

Ali že ta hip ga je odtrgal, kot bi se mu zagnusil. Pomislil je na Kristino, kako bi morala trpeti. Sunkoma je odprl vrata in stopil pred Kristino sobo. Rahlo je pritisnil kljuko. Vrata so bila zaklenjena.

— Kristina!

Nobenega odziva. — Kristina! — je poklical še enkrat.

— Pojdi! Prosim te, pojdi! — ga je prosila iz za vrat. Rdečica mu je planila v lica. Kristina je vendar njegova žena. Mimo tega pa ne sme Kristina pozabiti, da se je vse to zgodilo, predno je sploh postala njegova žena. Njena dolžnost je, da napravi križ čez preteklost ter mu vse odpusti!

Nekaj trenutkov je prisluškoval pred vrati. Če bi se ne bal, da bi ga kdo ne slišal, bi zagrozil svoji ženi, ki tako upor- no molči za vrati, da bo vdrl. Glej, ta

hip je zaslišal grenko ihtenje.

— Kristina! — je skušal čim nežneje poklicati. Precej spokornosti je bilo v njegovem glasu. Toda zaman je čakal na njen odgovor. Slednjič se je obrnil ter odšel.

12

Jimmy prosi Sangsterja za nasvet

Jimmy je bil poročen šele dva dni, ko je tretji dan na vse zgodaj vdrl v Sangsterjevo sobo v predmestni četrti Bloom-vberry.

Močno je deževalo. London je bil siv in pust. Pod oknom Sangsterjeve sobe so prazno cvrčali vrabci na mokrem drevesu ter se potrto stiskali drug k drugemu.

Sangster je bil brez suknjice ter golorok in v starih copatih. Ko je vstopil Jimmy, je sedel za pisalno mizo. Skočil je pokonci in presenečeno pogledal prijatelja.

— Ti si! Kaj te je prineslo k meni?

— No, saj veš, — je dejal Jimmy. Odložil je klobuk na že nekoliko povešeno zofo ter se skušal v najbližji stol. — Daj mi cigareto! Popolnoma sem jih pozabil kupiti!

Sangster mu je ponudil usnjato obgu-

ljeno dozo. Poslil se je s kašljem in vprašal:

— Torej? Kako je s teboj, pa tvoja žena?

Jimmy mu je nekaj zagodrnjal. Namesto vžigalice je vrغل v pepelnik jedva prižgano cigareto. Koj nato je segel po drugi.

Znenada je skočil pokonci.

— Vražjo kašo sem si skuhal iz vsega tega, — je nebrzdano izbruhnil.

Sangster je molčal. Odložil je pero, odrinil nekoliko stol in čakal.

Jimmy je sunkovito pihnil dim v zrak in dejal: — Rekla mi je, da ne ostane več pri meni, rekla... Prišegam ti, da na moji strani ni krivde, Sangster, prišegam ti, da nisem jaz kriv. Vse je šlo, ko da je namazano z oljem, dokler ni prišlo ono pismo. Da, to pismo pa je vse skazilo. — Jimmy je govoril raztrgano in brez vsake zveze. Ali Sangster ga je skušal razumeti.

— Cynthija Farrowa? — ga je mirno vprašal.

— Da. Pismo nama je bilo poslano iz hotela, kjer je stanovala Kristina predno ji je umrla mati. V hotelu je ležalo dva dni, ker niso vedeli, kam se je Kristina preselila. — Težko je požrl slino, kot bi se branil nevšečnega spomina. — Pismo je prišlo dobro uro nato, ko sva se s teboj razšla.

— Na vajin poročni dan torej? — Tudi Sangster je postajal vznemirjen.

Jimmy se je obrnil.

— Da, — je rekel s pritajenim glasom.

— Ko bi sam dobil pismo v roke, a nisem vedel zanj. Sama ga je odprla in prebrala.

Po daljšem molku je Jimmy nadaljeval: — Stori sem vse, še več, toda Kristina mi ni hotela verjeti in mi še sedaj ne verjame. Prisegel sem ji, da nikoli več ne bom videl Cynthije. Na vse na svetu sem ji prisegel, da storim, kar želi...

— Razen ene stvari, ki je ti ne moreš izpolniti, — je znenada posegel vmes Sangster.

— Kaj hočeš reči?

— Ne moreš je ljubiti, — je dejal Sangster, — to sem ti hotel reči.

Jimmy se je poskušil nasmehniti, a ni mogel. — Jedva da še z menoj govori, — je nadaljeval svoje tožbe. — Ta dva dneva sem preživel pravi pekli. Za nič na svetu noče več z menoj. Komaj da še stopi iz svoje sobe. Joče, venomer samo joče, — je dejal Jimmy utrujeno. — Nenehoma ponavlja, da ji je hudo po materi, da hoče k svoji materi.

— Ubogo dekle!

— Da; mojih misli si. Neprijetna zadeva, kajne? Pa tako slaba je videti... Kaj praviš?

— Nič!

— Za božjo voljo, reci mi vendar kaj. Do vrata sem sit tega življenja. No, saj ne mislim tako; reči sem le hotel, da mi je zadeva silno neprijetna. Kaj, za vraga, naj počnem?

(Dalje.)

Novice

Pomanjkanje učiteljstva na prekmurskih šolah

Šolska mladina je v nekaterih krajih v Prekmurju zaradi pomanjkanja učiteljev brez pouka. Še danes manjka v obeh okrajih 40 učiteljskih moči. Nekaj časa je bila šola v obmejnih Fikšincih brez pouka, ker sta odšli obe moči, zdaj je tja prestavljena samo Sabina Šerak iz Predanovca. V Pertoči in Serdici sta prazni še po dve mesti, po eno pa na Tišini, v Kramarovicah, pri Sv. Juriju, v Kuzmi, Kruplivniku, Gornji Lendavi, Vi-

dencih, Bodancih, Šulincih, Budincih, Do-manjsevcih, Falovcih, Kančevcih, Križevcih in Markovcih. V lendavskem okraju manjka na posameznih šolah še 20 učnih moči, in to po dve v Dobrovniku, Črensovcih in Srednji Bistrici ter po ena v Benici, Dol. Bistrici, Lendavi, Gaberju, Gor. Latošu, Izakovcih, Kobilju, Veliki in Mali Polani, Odrancih, Petišovcih, Pincih, Gomilicah in Trnju. V teh bi bil potreben najboljši učitelj, ki bi vedel od-

govoriti na vsa vprašanja, ki jih hoče danes rešiti skoraj vsak kmet. Zato je potrebna stalnost službe, da bo lahko vsak spoznal gospodarsko, socialno in kulturno stanje šolskega okoliša.

Kljub vsemu navedenemu je bilo iz Prekmurja letos sprejetih na učiteljske v Ljubljani in Mariboru v tako zvani abiturientski tečaj le sedem kandidatov, šest pa jih je bilo odklonjenih.

-an.

13.000 NEMCEV IZ DOBRUDŽE V ZAGREBU

V zagrebško taborišče za besarabske Nemce bo prispelo te dni še 13.000 Nemcev iz Dobrudže. Tam bodo nahranjeni in oskrbljeni z vsem potrebnim. Po krajšem počitku bodo nadaljevali pot v svojo staro domovino ali pa na Poljsko.

Pluji

p Ljudska univerza v Pljuju bo spet pričela s kulturnim delom. V petek, 8. t. m. bo v »Mladiki« ob 17.30 občni zbor, nakar bo otvoritveno predavanje. Dr. Anton Ocvirk iz Ljubljane bo predaval o temi »Pisatelj in družba«.

p Okoli 20 voz zelja je bilo včeraj na trgu. Prodajali so ga po 0.75—1 din kg.

p Živilske cene. Goveje meso I. je 14—16 din, II. vrste 12—14 din; svinjsko 16—22 din. Mesarji si prizadevajo, da dvignejo ceno za 2 din. Cena mlečnim izdelkom je že precej časa neizpremenjena. Mleko je po 2 din, maslo je od 28—35 din kg, domači sir 6—8 din kg, smetana 10 din za liter; krompir 1.25—1.40 din kg; fižol 4—5 din liter; sadja je malo, jabolka so po 4—6 din za kg; kostanj 4 din liter. V splošnem je trg slabo založen.

p Številni občni zbori na pljujski gimnaziji. Z občnimi zbori dijaških društev imajo letos dosti preglavic. Tako je imela JS že 3 občne zборе in še danes nima odobrenega odbora. Tudi FS, kulturno društvo »Setev« in skavti bodo morali obnove občne zборе.

Oster boj proti špekulantom

Naši dnevniki so vsak dan polni poročil o raznih špekulacijah z živili. Na podlagi uredbe špekulacije strogo kaznujejo, kar dokazujejo ti-le primeri.

Špekulacija z mastjo cvete

V Šidu so aretirali veletrgovca Salomona Malca, ki si je nakopičil 10.800 kg masti. Kupil jo je še po 13 do 18 din kg, prodal pa jo je po 26 din. Na ta način bi bil verižnik zaslužil pri masti 110.000 din. Postavili so ga pred sodišče, ki ga je obsodilo na 2 meseca zapor, 5000 din denarne kazni in na 3 mesečno prisilno bivanje v Udbini. Vso ogromno zalogo masti so zaplenili ter jo bodo prodali v korist domačih siromakov. Špekulant je »oškodovan« za 232.000 din.

Tudi drva služijo za špekulacijo

Okrajno načelstvo v Bihaču je bilo obveščeno, da skrivajo tamkajšnji trgovci s kurivom velike količine drv, ker zanje sedaj še niso dovolj visoke cene. Poleg tega pa je preiskava ugotovila, da so drva, ki naj bi služila v špekulativne namene, vtihotapljena oziroma ukradena v državnih gozdovih. Zato bo kaznen ova-denih trgovcev še tem večja. Vsa drva so seveda zaplenili in jih bodo razdelili med siromašno prebivalstvo po nizkih cenah v škodo špekulantov, katere so aretirali in jih čaka občutna denarna in zaporna kazen.

Moko mešajo z otrobi

Nekateri trgovci v Bihaču. Med njimi se je najbolj »odlikoval« Mehmed Hadži-Kasanović, ki je prodajal svojim odjemalcem moko, v kateri je bilo polovico otrobov. Ker se je še prvič pregrešil, so

MESO STEKLE SVINJE JE PRODAJAL

V okolici Valjeva je Mičo Jović prodajal raznim ljudem svinjsko meso, ki je bilo zelo čudne barve. Strokovnjak je lahko na prvi pogled ugotovil, da prodaja crkovo, kar je preiskava pozneje tudi ugotovila. Še več. Prodajal je meso stekle svinje in je sedaj več ljudi v nevarnosti, da zbolijo. Zato so oblast brezvestneža aretirale, osebo pa, ki so jedle crkovo, so poslali v bolnišnico.

o Na vroč štedilnik se je vsedel. Pred dnevi se je igral 3 letni sinček dninarja Pijovnik Ivan s svojo manjšo sestrico doma v kuhinji v Selah pri Slovenjem Gradcu. Pri igri pa se je po nesreči vsedel na vroč štedilnik in zadobil težje opekline.

V Stročji vasi je zasvetila električna

V nedeljo so v Stročji vasi pri Ljutomeru prvič zasvetile električne luči. Pet posestnikov že sveti z elektriko in tudi drugi, ki so že napravili zadevna inštalacijska dela, upajo, da bodo prav kmalu dobili priklop. Svečana otvoritev je bila združena z vaško veselico v gostilni ge. Eme Zemljičeve.

Novinar ne more odstopiti

zaslužnih pravic

Novinarsko razsodišče v Ljubljani je te dni pod predsedstvom s. o. s. g. Ivana Breliha izreklo načelno važno razsodbo v tožbi g. Ivana G., upravnika »Totega lista« iz Maribora proti Narodni prosveti, z. z. o. z. v likvidaciji.

Upravnikov brat g. France G. je poklicen novinar in je bil v tem svojstvu pri toženi stranki stalno nameščen. Iz tega službenega razmerja izvira še njegova terjatev proti toženi stranki, ki je zapadla v znesku 8000 din v plačilo že 15. junija 1937 in tečejo od tega dne dalje tudi 5 odst. zamudne obresti.

Upnik g. France G. je celotno terjatev odstopil že 8. maja 1939 bratu Ivanu. Ta je toženo stranko obvestil o cesiji in jo pozval v plačilo, česar pa tožena stranka kljub zapadlosti zneska doslej še ni poravnala.

Pri razpravi je tožitelj pravni zastopnik menil, da je novinarsko razsodišče pristojno za razsodbo, ker je tožitelj s cesijo pridobil vse pravice svojega brata. Likvidator tožene Narodne prosvete je proti temu izjavil, da tožitelj ni bil z Narodno prosveto nikoli v na-

meščanskem odnosu in zato ne more od nje zahtevati plačila cediranega zneska. Iz službenega razmerja izvirajočih osebnih pravic ni mogoče cedirati komu drugemu in tega sodišče v takem primeru tudi ne more razsojati, ker je določeno samo za razsojanje osebnih nameščenskih sporov med novinarji in njihovimi delodajalci.

Predsednik je z dvema razsodnikoma novinarjema razglasil razsodbo, da se tožba zavrača, ker tožitelj ni bil nikdar v nameščenskem razmerju s toženo stranko in torej novinarsko razsodišče kljub cesiji ni pristojno za razsojanje.

Tožitelj se lahko posluži v sporu civilno-pravne poti in vložiti tožbo pri rednem sodišču, ali pa se njegov brat sam lahko kot nekdanji nameščenec Narodne prosvete obrne na novinarsko razsodišče. V zadnjem primeru ne bi mogel nihče oporekati njegove pristojnosti in bi seveda lahko razsodilo v tem vsekakor zanimivem sporu.

c Glasbena Matica v Celju bo imela svoj redni letni občni zbor v četrtek, 7. t. m., ob 20. v prostorih glasbene šole na Slomškovem trgu.

c Mestno gledališče. Sinoči so v letošnji sezoni prvič gostovali v Celju Mariborčani. Uprizorili so Gorkega dramo »Na dnu«. Igra je dosegla velik uspeh. Občinstvo je doživelo lep gledališki večer in ni štedilo s priznanjem gostom. Gledališče je bilo zopet razprodano.

c Zbor društvenih in četnih načelnikov in načelnice celjske sokolske župe bo v nedeljo, 10. t. m. s pričetkom ob 9. v Narodnem domu. Na dnevnem redu bodo poročila raznih poročevalcev o delovanju v pretekli poslovni dobi, nadalje delovni program za l. 1940 in volitev načelstva.

c Za mlada grla. Pod tem naslovom pripravlja znani skladatelj g. Ciril Pregelj iz Celja novo izdajo mladinskih zbvor. Delo je že dotiskano in pride v kratkem na knjižni trg.

c Umrl je v Kuli v Bački v starosti 27 let vojaški godbenik narednik Ivan Putnik, ki je služboval pri vojaški godbi v Celju.

c Solastnik in družabnik tekstilne tovarne »Elka« v Celju, katere lastnik je g. Kudiš, je postal celjski veletrgovec g. Dobovičnik.

c 500 letnice Gutenbergovega izuma tiska bodo proslavili celjski grafičarji 16. nov., ob 20.30 v celjskem mestnem gledališču. Spored prireditve bo zelo pester.

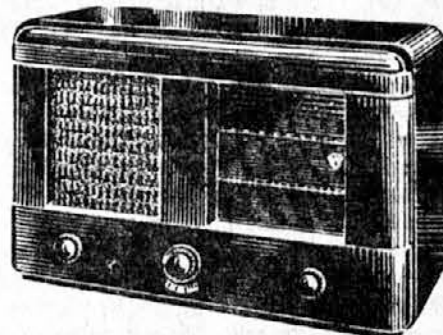
Zvišana kazen ljubljanskega trgovca

Na podlagi policijske razprave je okr. sodišče obsodilo trgovca Ferda Nickelsbacherja iz Ljubljane na 20 dni zapor in 10.000 din denarne kazni. To sodbo je okrožno sodišče kot prizivno razveljavilo in zadevo vrnilo sodniku okrajnega sodišča, da izpopolni dokazni material. Na ponovni razpravi je sedaj okrajno sodišče po zaslišanju nekaterih prič Nickelsbacherju kazni zvišalo na 35 dni zapor in 15.000 din denarne globe. Njegov branilec pa je vložil spet priziv ter bo o zade-

kamnov so porabili za Keopsovo piramido.

Vsaj toliko delov je bilo potrebno, dokler nismo dosegli današnjega vrhunca v radijski tehniki.

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION
RADIO 150

RADIO d. z. o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

RADIOVAL, LJUBLJANA, Dalmatinova ulica 13

ANTON BREMEC, CELJE, Miklošičeva ulica 2

L. LUŠICKY, MARIBOR, Koroška cesta 11

o. K rudniku Kočevje je premeščen od trboveljskega rudnika nameščenec in absolviran pravnik Balžalorski Vladimir. Na njegovo mesto pride iz Kočevja nameščenec Laharnar Avgust.

o. Dva vagona, t. j. 30.000 kg koruze je prejela trboveljska občina za preskrbo prebivalstva. En vagon je občina razprodala kar na postaji po 3.10 din kg. Drugi vagon je vskladiščen v trgu in ga bo občina razprodajala interesantom v naslednjih dneh.

o. Davica se je ponovno pojavila v Trbovljah.

n. Kralj boter devetemu sinu siromaka. V Gornjih Podgradcih pri Banji Luksi so imeli lep vaški praznik: kralj je botroval devetemu sinu siromašnega kmeta Radovana Vujica. Novorojenček je dobil ime visokega botra in bogato darilo.

n. Polietjo za zaščito otrok ustanavljajo v Zagrebu. Ta bo predvsem pazila na delo v kulturnih in humanitarnih društvih z ozirom na mladino.

n. Pes volčjak je našel neobgledeno dete v neki beograjski ulici, kjer ga je odložila nezakonska mati Smilja Kraljeva iz Petrovgrada. Pes je otroka tako dolgo varoval, da so ga našli ljudje in ga odnesli v Dečji dom.

vi razpravljaj še prizivni senat okrožnega sodišča.

a Novo imenovani divizionar, generalštabni brigadni general Ljubomir Stefanović, je pravkar nastopil službo, ki jo je prevzel za svojim bratom g. Dragoslavom Stefanovićem.

a Ravnateljstvo opere poziva starše, ki bi dovolili svojim otrokom (v starosti od 6 do 14 let), da bi se udeleževali skušenju za predstavo mladinske operete »Angel z avtom«, ki bodo vedno samo popoldne, naj jih prigrasijo v času od 7. do 9. t. m. med 15. in 17. uro v operi pri vratarju. Interna preizkušnja otrok bo v ponedeljek, 11. t. m. od 14. do 16. v operi. Za to priliko naj pripravijo otroci kako deklamacijo, pesem ali ples — za kar so pač usposobljeni. Note naj prinese s seboj. S pristankom za sodelovanje, prevzamejo starši obveznost, da bodo otroci prihajali vedno in točno na skušnje in predstave.

a Med prevozom v bolnišnico je umrl gozdni delavec Anton Anzele iz Velikih Lašč. Krvavel je iz nosa in ust. Zapušča ženo in tri otroke.

a Utopljenka v Savi, o kateri smo že poročali, bo verjetno mlada ljubljanska visokošolka Zdenka Jakulinova. Trupla še niso našli, vendar tako sklepajo po nekaterih opisih.

Za slučaj smrtne nezgode
so naročniki »Večernika« s posebno polico zavarovani za din
10.000.-

Zanimivosti

Skobro umoril bogatega bankirja

Peklenski načrt umora, ki mu v svetovni kriminalistiki ni primere

V prvih dneh letošnjega avgusta je v kitajskem mestu Nind Po na skrivnostno način umrl bogati bankir Vu-Pei. Po čudnih potih je prišla v njegovo stanovanje kača kobra, ki spada med najbolj strupene kače na svetu, ga naskočila ter z ugrizom zastrupila. Smrt bogataša je zbudila v mestu ogromno senzacijo.

V mestu se je slučajno mudil policijski inspektor Va-Han iz Pekinga, eden izmed najposobnejših kitajskih kriminalistov. Ko je izvedel za skrivnostno bankirjevo smrt, je sklepal, da mora biti posređi zločin. Nikakor mu namreč ni šlo v glavo, kako je mogla priti v bankirjevo stanovanje kobra, in ne da bi jo mož kaj razdražil, se je nagloma vrgla nanj in ga pičila. Slučaj je bil toliko bolj zmotan, ker v daljni okolici ni niti sledu o strupenih kačah. Toda ko je jel globlje raziskavati vso zadevo, je ugotovil, da se že dalj časa mudi v mestu tudi neki »čarodej« Man-Lu, ki vozi s seboj kobro ter prireja z njo predstave. Ne da bi iskal še nadaljnje dokaze, se je inspektor obrnil takoj na Man-Luja ter ga obdolžil, da je naščuval kobro na bogatega bankirja. »Čarodej« se je sprva sicer umikal, slednjič pa je priznal, da mu je kobra pobegnila ter jo je mogel ujeti šele, ko se je nesreča že primerila. Inspektor pa s tem tolmačenjem ni bil zadovoljen. Dal je »čarodeja« zapreti ter ga je jel podrobno zasliševati. Nekaj dni »čarodej« Man-Lu ni prišel z besedo na dan, končno pa se je omehčal ter priznal ves dogodek tako kot se je bil zgodil.

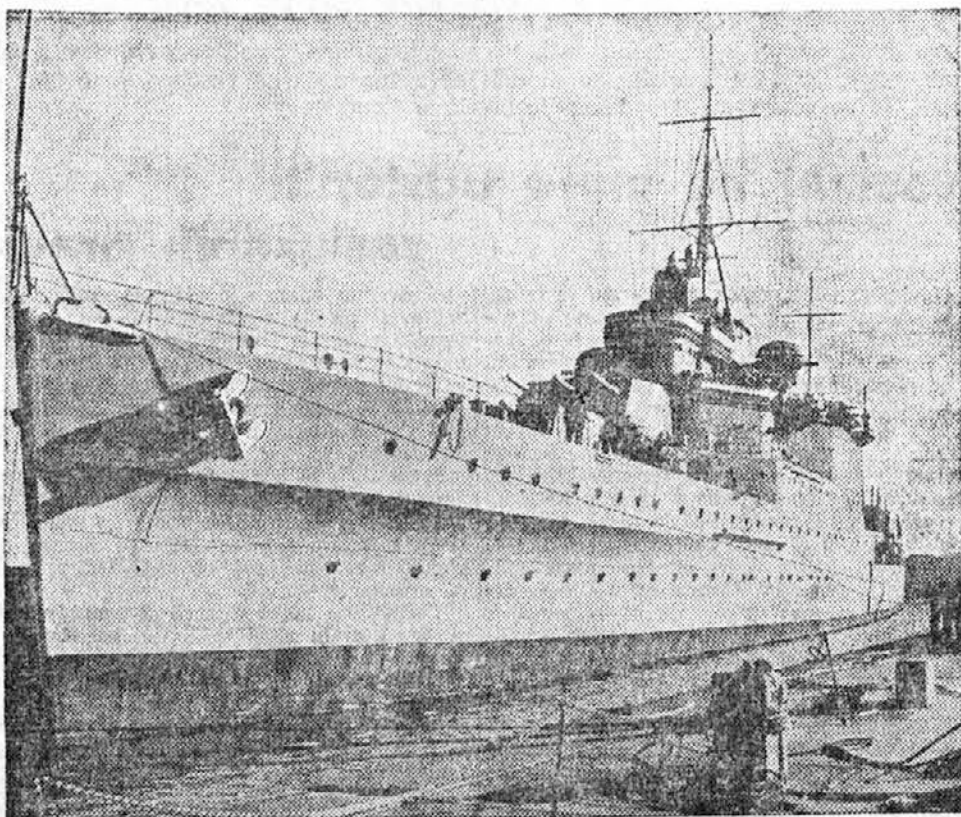
Neki sorodnik bankirja je trdil, da je bil ogoljufan ter je zahteval od bankirja, da mu plača večjo vsoto. Bankir pa o tem ni hotel ničesar slišati. Sorodnik si je nato izmislil satanski načrt, da bi takoj prišel do denarja. Obiskal je »čarodeja« Man-Luja ter mu ponudil 2000 kitajskih dolarjev, če pripravi umor bankirja. Če umor uspe, bo naknadno dobil iz bankirjevega premoženja še 80.000 dolarjev. Man-Lu je po dolgem prigrigvarjanju privolil. Bankirjev sorodnik mu je prinesel že obnošeno obleko bankirja Vu-Peja, ki jo je skrivaj izmaknil v bankirjevi hiši. »Čarodej« je dal kobro v glinast lonec, ga pokril z bankirjevo obleko ter nato pod loncem zakuril. Kobra se je pričela zvijati v bolečinah, ko se je lonec segrel, je raztrgala bankirjevo obleko ter slednjič prišla iz lonca. Ko se je kača v vročem loncu zvijala ter trgala obleko, ki ji je zapirala izhod iz lonca, se je v mukah naužila vonja, ki je bil v postarani in obnošeni bankirjevi obleki. Ko je nekaj dni

nato Man-Lu ponoči skrivaj spravil kačo v bankirjevo stanovanje, se je kobra, čim je zavohala bankirja, vrgla nanj ter ga opikala in zastrupila. Vonj bankirja jo je namreč spomnil onih muk, ki jih je morala prebiti v vročem loncu, ki je bil pokrit z bankirjevo obleko.

Inspektor Va-Han, ki je zadevo prijavil sodišču, je pri razpravi orisal vse podrobnosti zločina. Sodišče pa je izreklo

naslednjo obsodbo: Četudi je človeka umorila kača, je treba smatrati kot glavnega krivca bankirjevega sorodnika in »čarodeja« Man-Luja. Prvič sta v svetovni kriminalistiki uporabljena kot sredstvo za umor strupeno kačo. Oba je sodišče obsodilo na smrt. Justifikacija je bila izvršena po kratkem postopku. Z mečem so jima odsekali glave. Pravtako pa je bila na ukaz sodišča kobra ubita.

Orjaški pomorski stražarji v domači luki

Po več tednih križarjenja prihajajo angleške križarke spet v svoje baze, kjer jih v nekaj urah očistijo, popravijo morebitne okvare ter zopet pošljejo na odprto morje, da vzdržujejo blokado

Telefonski alarm proti zračnemu napadu

Malone po vseh mestih služijo posebne sirene, zvonovi in podobno za sredstva, s pomočjo katerih se daje znake o nevarnosti zračnega napada. V Stockholmu pa so te dni naredili zanimiv poskus s telefonom. Ko prejmejo uradniki telefonske centrale vest o bližajočem se zračnem napadu, pritisnejo na poseben gumb, ki je v zvezi s tisočermi telefonskimi aparati po mestu. Istočasno pa poseben aparat daje vsaki skupini po 10.000 telefonskih naročnikov znak za alarm. Poskusi so bili izvršeni tudi podnevi, ko

je najživahnejši promet. V 40 sekundah je bil Stockholm potom telefona obveščen o zračnem napadu. Ker imajo v mestu skoraj vsi prebivalci telefon, nameravajo poslej uporabljati telefon kot najboljšo sredstvo za dajanje znaka o zračnem napadu.

Zaklad sredi polarnega ledu

Na Novosibirskih otokih v Fadajski skupini so pred nedavnim našli na čudovito najdbo. Slučajno je neki parnik zadel na zaklad, ki je ležal sredi ledenikov. Strokovnjaki sodijo, da gre za zaklad iz 16. ozir. 17. stoletja. Ko so zaklad dvignili, so ugotovili, da je v veliki železni kadi precej srebrnega starega denarja, na katerem so glave ruskih carjev, med njimi tudi glava Ivana Groznega.

Električni avtomobil

Norveški inženir Hagen je dal patentirati svoj izum električnega avtomobila, ki je posebno prikladen za dobe, ko so države v zadregi za druga pogonska goriva. Svoj patent je prodal Švedski in Finski. Neka švedska tovarna iz Upsale se je obvezala, da bo še letos izdelala prvo serijo električnih avtomobilov. Inž. Hagen namerava ponuditi svoj patent tudi Nemčiji.

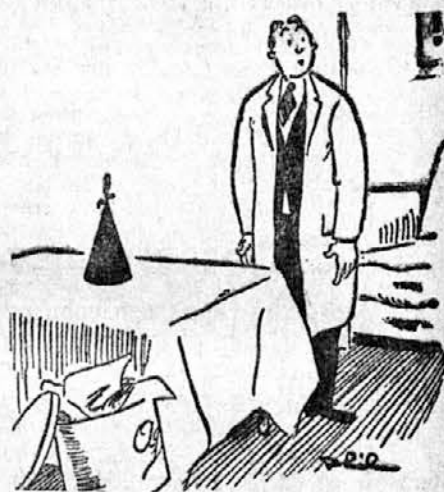
CENEJŠE MLEKO ZA OTROKE

Angleško ministrstvo za prehrano je sklenilo, da za vsako ceno poceni mleko za otroke do petih let starosti, za žene v blagoslovljenem stanju in za dojilje. Dnevno izdajajo nad poldrug milijon litrov mleka za polovično ceno. V Londonu je 90% onih, ki imajo pravico do mleka za polovično ceno. Ta način preskrbe z mlekom bo veljal angleško vlado 5 in pol milijona funtov letno (okoli dobro milijardo dinarjev letno).

DOKAZ O SLAVI

Norveška pisateljica Björnsterne Björnson in Henrik Ibsen sta bila v neprestani debati, kateri izmed njiju velja za slavnejšega. Oba sta hotela biti največja norveška pisatelj. Nekega dne je Björnsona, ki se je sprehajal po ulici, ustavil stražnik in mu dejal:

— Izvolite na drugo stran ulice, kajti pešci morajo hoditi samo po desni strani.
— Toda jaz sem največji norveški pisatelj, — mu je odgovoril Björnson.
— Oprostite, gospod Ibsen, — je odvrnil stražnik, — toda cestno prometni predpisi veljajo za vse.

— Ne, draga moja, tvojega klobuka ne morem najti nikjer, dasi sem že vse pretaknil!

VOJNO VARČEVANJE

Mimo velikega uspeha pri vpisu vojnih posojil je doseglo v Angliji lep uspeh tudi tkzv. »vojno varčevanje«. Zadnje tedne je bilo vpisanih nad 10 milijonov bonov vojnega varčevanja, kar predstavlja rekord v dosedanjem varčevanju v Angliji.

SUŠA V AVSTRALIJI

Dobro obetajoči izgledi letošnje žetve v Avstraliji so se radi dolgotrajne suše precej poslabšali. Žetev pšenice se ceni na 35 milijonov bušlov v Južnem Wallisu, v Viktoriji pa na jedva 14 milijonov. Lanska žetev je znašala v Wallisu 66 milijonov, v Viktoriji pa 41.

ZA ROJSTNI DAN

— Jože, kaj naj ti vendar kupim za rojstni dan? — je vprašala žena.
— Najbolje ničesar, saj še nisem plačal zadnjega obroka za lanskoletno darilo k rojstnemu dnevu!

Angleško-španska pravda zaradi Robinzona

V angleškem in španskem časopisu se je prav te dni spet vnela pravda o poreklu pustolovskega samotarja Robinzona. Angleži z vso srditostjo zatrjujejo, da je bil Robinson Anglež, dočim prinašajo na

drugi strani Španci dokaze, da je bil Robinson Španec.

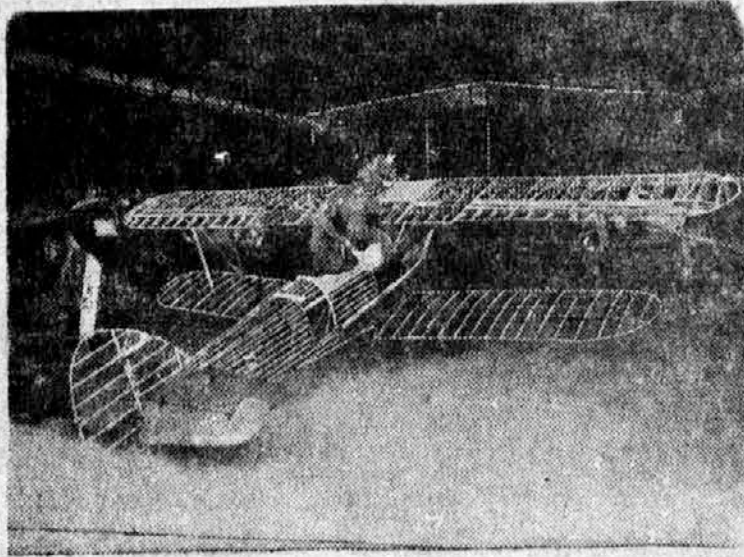
Znano je, da Robinson Crusoe ni izmišljena oseba. Angleži trdijo, da je Daniel Defoe napisal svojo slavno knjigo po življenjskih dogodivščinah škotskega pomorščaka Aleksandra Selkira. Španci pa se sklicujejo na to, da je ameriški znanstvenik John Leckie ugotovil, da je bil pravi Robinson španski pomorščak Serrano.

Po tej legendi naj bi se Serrano edini rešil z ladje, ki je plula iz Havane v Cartageno ter se je v viharju razbila ob nekem samotnem otoku. Zgodbe o Serranovih pustolovščinah so zapisane v delu »Comentarios Reales«, ki ga je napisal Garcilase de la Vega in ki je 1688 izšlo v angleškem jeziku. Iz tega dela je potem pisatelj Defoe črpal snov za svojo znano povest, ki je izšla v prvi izdaji 1719.

Špansko časopisje sedaj zatrjuje, da je resničnost mnogo bolj napeta kot Defoeva povest. Angleški pisatelj je postavil dejanje na otok, ki ni bil popolnoma

pust, ampak je bilo na njem rastlinje, drevesa in voda. Nasedla ladja je Robinzonu koristno služila. V resnici, vsaj tako pravijo Španci, pa je vihar vrgel pomorščaka Serrano na pust otok, kjer ni bilo niti vode, ne lesa, sploh nobenega življenja. Ostanke razbite ladje pa je morje pogoltnilo. Edina hrana, ki jo je mogel Serrano dobiti na otoku, so bile želve. Pil je njih kri, jedel njih meso, v oklepe pa je lovil vodo, kadar je deževalo. Zbiral je les in rastlinje, ki so ga morskimi valovi od drugod vrgli ob bregove otoka. Potopil se je v vodo, da je prišel do kamnov, s katerimi si je ukresal ogenj. Ko se mu je posrečilo zanetiti ogenj, ga je skrbno varoval. Po treh letih je vihar vrgel na otok še nekega nesrečnega brodolomca. Sprva sta živela v slogi. Kasneje pa so izbruhnili med njima srditi spori. Toda spoznala sta, da bosta v neslogi žalostno propadla. Pobotala sta se in v miru živela. Nekega dne ju je po čudovitih pustolovščinah, ki sta jih preživela na otoku, rešila slučajno neka ladja ter ju odpeljala v Španijo.

Iz angleške letalske šole

Bodoči angleški piloti, ki se urijo v posebnih tečajih, so poleg teoretičnega deležja zlasti praktičnega pouka. Na sliki vidimo model letalskega skeleta, ki ga proučujejo mladi piloti.

Maribor

Obvezniki pomožne vojske se morajo prijaviti

V pomožno vojsko državne obrambe spadajo po Uredbi o pomožni vojski in državni obrambi z izjemo obveznikov vojaške sile, vsi moški jugoslovanski državljani od dojenčnega 16. leta (rojeni v 1. 1923 in starejši do vstopa v kader), vsi, ki so rojeni v l. 1889 do l. 1870 (umski delavci) oziroma do l. 1875 (telesni delavci)), razen teh tudi vsi oni, ki so stalno in začasno nesposobni in vsi oni vojaški obvezniki (tudi rezervni oficirji, vojaški uradniki), ki so ali pa bodo oproščeni vpoklica k vojaškim edinicam v mirnem, pripravljalnem in vojnem stanju. Zaščitni urad mestnega poglavarstva v Mariboru dostavlja vsem obveznikom po možne vojske tiskane pozive, ki jih mora vsak ob prejemu izpolniti točno in čitljivo ter takoj vrniti zaščitnemu uradu mestnega poglavarstva v Mariboru, Rovenski trg 9, prtiličje, levo soba št. 1 v

svrhu pregleda točnosti in popolnosti izpolnjenih podatkov.

Vsem osebam, ki spadajo med upravno in strokovno osebje in strokovne delavce v industriji, obrti, gozdarstvu, rudarstvu, prometu, gradbeni in sanitetni stroki ter imajo od pristojne oblasti (vojaške) rešenje, da so v mirnem, pripravljalnem in vojnem stanju potrebni v podjetjih, ki delajo za državno obrambo, ni treba izpolniti predpisane prijave, če bi jo slučajno prejeli, vendar pa jo morajo vrniti.

Kdor bi ne prejel poziva, a spada v pomožno vojsko, se mora, če ima v Mariboru domovinsko pravico ali biva v Mariboru že vsaj 3 mesece, vključno temu brezpogojno oglašiti v zaščitnem uradu, in tam podati potrebne podatke.

Osebe, ki so starejše od izpolnjenih 70. let (umski delavci), oziroma od izpolnje-

nih 60 let (telesni delavci) se lahko javijo na lastno željo kot prostovoljci pomožne vojske.

Osebe, ki se ne bi javile zaščitnemu uradu, ako ne bi prejele poziva, z namenom, da se odtegnejo uvrstiti v pomožno vojsko državne obrambe, ali ki bi dajale napačne podatke ustno ali pisмено na poziv, zapadejo kazni po čl. 82 Uredbe o pomožni vojski državne obrambe z zaporno kaznijo do 2 let in denarno globo 5.000 din.

Poudarjamo, da služba v pomožni vojski nikakor ni identična s službo v pasivni zaščiti, v obrambi pred letalskimi napadi in da razporeditev v pasivno zaščitni službi ne opravičuje nikogar, da bi se zaradi tega ne zgasil in ne mogel uvrstiti v pomožno vojsko državne obrambe.

Nova sezona studenške Ljudske univerze

Drevi se bo otvorila letošnja sezona predavanj v studenški Ljudski univerzi. Tudi ljudje na periferiji in v predmestjih Maribora so spoznali, da potrebuje v današnjih časih človek v borbi za košček kruha tudi duševne hrane, ki mu jo lahko nudi brez stroškov zanj in v dovolj poljubni obliki vprav Ljudska univerza, ki bo tudi v svojih letošnjih predavanjih obravnavala predvsem ona vprašanja, ki so za njene poslušalce najaktualnejša.

Prvo predavanje bo drevi ob 19. v dvorani deške ljudske šole, urednik dr. F. Vatovec iz Maribora bo govoril o »Socialnih, gospodarskih in kulturnih problemih naših dni«. Pri otvoritvi bo sodelovalo tudi pevsko društvo »Enakost«, uvodno besedo pa bo izpregovoril R. Lintner iz Studencev. Predavanje bo brez vstopnine ter opozarjamo nanj vse prijatelje Ljudske univerze.

Čemu je gospodinji potrebna organizacija

Se nedavno je veljalo, da se meščanska žena izogne vsem življenjskim težavam, ako srečno prija v varni pristan zakonskega življenja. Brez težav sicer njeno življenje ni bilo, vendar je vsaj ekonomsko stran prepustila možu; gospodinja-kmetica in gospodinja-delavka sta seveda poleg gospodinjstva morali zgodaj opravljati še delo izven doma. Družinsko življenje pa se je tudi za gmotno zavarovano ženo precej spremenilo, odkar terja življenje v javnosti v veliki meri otroke zase. Solajo se in iščejo zaslужka tudi dekleta, ki so svoj čas ostajala doma, pa tudi sicer mlada mudi veliko izven doma pri spor-

tu, skavtizmu in raznih drugih društvih. Tudi gospodinja je začutila potrebo po stiku z življenjem izven samega domačega ognjišča, zaželela si je kulture, izobrazbe, spoznavanja življenja, da bi ne zaostala za življenjem ostalih članov svoje družine. Tudi gospodinja si je našla pot v društva. Pa delu, ki ga opravlja, ji je najbližje društvo Zveza gospodinj, ki se pri nas lepo razvija. Potrebno je, da gospodinjje spoznajo, čemu se naj v svojem društvu sestajajo. O tem bomo slišale v Mariboru predavanje v nedeljo ob 15. v dvorani Ljudske univerze. Gospodinjje se bodo gotovo zanimale zanj.

Nad 200 let staro cesto hočejo zapreti

Na vogalni parceli Pekrske in Pohorske ceste, ki spada pod območje občine Pekre, meji pa na občino Studenci, je pekrska občina dovolila zidavo stanovanjske hiše nekemu posestniku ter mu še dovolila, da napravi studenec tik ob Pohorski cesti, ki je itak ozka in samo do polovice last občine Pekre, in to z motivacijo, da občina Pekre, in to z motivacijo, da bo itak studenška občina prisiljena zapreti to cesto med hišnima številka 1 in 3. Pri gradbeni komisiji je bil studenec prvotno določen na sredini dvorišča omenjenega posestnika. Kakor smo izvedeli od višjih funkcionarjev studenške občine, pa se

ta cesta, ki že nad 200 let vodi proti Slovenski kalvariji in nanjo samo, ne bo nikdar zaprla, posebno pa še ne na odredbo kake sosednje občine. Zaradi tega dovoljenja vlada med Studenci razburjenje, ki je utemeljeno, ker bi morali potem oni, ki so do sedaj uporabljali to cesto, napraviti ogromen ovinek po Kalohovi in Makarjevi ulici, ako bi hoteli do svojih hiš na Pohorski cesti. V splošnem je pa čudno, kako sploh more kaka občina dajati taka dovoljenja, ki škodijo sosednji občini, brez njene vednosti.

-vb.

Po trgovinah sta kradli perilo

V neki trgovini v Vetrinjski ulici so včeraj prijeli Marijo Rojčevico iz Šmarja pri Jelšah ter Erno Bevčevico iz Celja. Obe sta brezposelni tovarniški delavki. Trgovkin sin je opazil, kako si je ena izmed obeh skrla pri izbiranju perila pod plašč žensko kombinazo. Poklicani stražnik jih je odpeljal na policijo, kjer so našli v njuni aktovki in ročni torbici celo zbirko perila iz različnih mariborskih trgovin, med drugim 9 raznih kombinaz, 2 para ženskih hlačk, 2 para ženskih nogavic, 2 svileni naglavni ženski rut, 6 moških samovzenc, 2 usnjati ženski torbici itd. Imena nekaterih oškodovancev je bilo mogoče ugotoviti, za ostalo blago pa aretiranki nista vedeli povedati, od kod je.

TEČAJ ZA PROSTOVOLJNE BOLNIČARKE

Okrajni odbor društva Rdečega križa v Mariboru namerava prirediti IX. tečaj za prostovoljne bolničarje in bolničarke. Tečaj bo trajal 8—12 tednov, po 2—3krat

tedensko, vsakokrat po 2 uri.

Moški, ki niso vojni obvezniki, prvenstveno pa ženske v starosti od 18—50 let, se vabijo, da se prijavijo za ta tečaj do 12. novembra t. l. pisмено ali ustmeno v društveni pisarni na okrajnem načelstvu Maribor, levi breg, soba št. 43, II. nadstropje med 10. in 12. uro.

m. Upokojena je na lastno prošnjo učiteljica II. državne dekliške ljudske šole Silva Bobičeva.

m. Veterinarja dr. Zvonko Zemljčič v Mariboru in Franjo Baš iz Cetine nista premeščena ter bosta ostala na svojih dosedanjih mestih.

Vse MALE IN VELIKE OGLASE za sobotno številko oddajte v lastnem interesu še danes

m. Plesna šola Touring kluba. Jugoslovanski touring klub, podružnica v Mariboru bo v kratkem otvorila svojo plesno šolo za članstvo in po istem vpeljane goste. Informacije v klubovih prostorih pri »Putnik-u«.

m. Poročila sta se po starokatoliškem obredu Spindler Jožel, tovarniški delavec, in Julijana Gartner, postrežnica iz Studencev.

m. Hrvatsko kulturno društvo »Napredak« je preselilo svoje poslovne prostore v hotel »Zamorec«. Redni sestanki kot običajno vsak četrtek zvečer.

m. Poročila sta se Marjan Fuchs, novinar, in Vlasta Tancig, prof. na meščanski šoli v Mariboru.

m. K včerajšnjemu poročilu »Drzni slepar jo je ukanil« dodajamo, da se je že večkrat zgodilo, da je bilo zlorabljeno ime uglednih Pesničarjev gg. Kranjca in Kluga. Zaradi tega opozarjamo prebivalstvo, da ne naseda nikomur, ki bi hotel nastopati v njihovem imenu.

m. Na Ljudski univerzi v Mariboru bo predaval v petek, 8. nov., ob 20. prof. Viktor Petkovšek o temi »Z jadranske obale na vrhove Durmitorja«. Opisal bo vtise s potovanja ter s krasnimi posnetki v naravnih barvah prikazal prirodne lepote in ljudi na ozemlju od Kotora do Skadrskega jezera in črnogorskih brd, zlasti pa veličastno gorsko skupino Durmitorja.

Vse MALE IN VELIKE OGLASE za sobotno številko oddajte v lastnem interesu še danes

m. Sokolsko društvo Maribor III. Krčevina-Košaki ter občinski odbor RK v Koških uprizorita v soboto, 9. nov., ob 20. ter v nedeljo, 10. nov., ob pol 16. v krčevinski osnovni šoli Golarjevo »Dve nevesti«. Veseloigra, pri kateri se boste smejali od začetka do konca, je posneta iz kmečkega življenja. Ker je čisti dobiček namenjen za božično revni deci, se priporočamo za obilen obisk.

Veselo trgatvo

s PLESOM bo priredilo sokolsko društvo Vuhred-Marenberg v nedeljo popoldne.

m. Zaradi onemoglosti se je zgrudil na Aleksandrovi cesti 65 letni gonjač živine Vincenc Duh s Pobrežja. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v bolnišnico.

m. Kaznjene pobegnil. Včeraj je od dela na polju pobegnil 27letni kaznjene Ivan Bratko iz Vinskega vrha pri Ptuj, ki je presedel svojo 3 in pol letno kazen v mariborski kaznilnici.

m. Sod iz bukovega lesa za mast je izginil ponoči Janžiču Josipu v Pristanski ulici. Sod, ki je last branjevke Julijane Karničnikove iz Smetanove ulice, je vreden 150 din.

* Lepe MODERNE RUTE za dame in gospode ugodno pri M. BRECKO, Maribor, Aleksandrova c. 23.

m. Zapestje si je prerezal na šipi 31 letni policijski stražnik Franc Jesenek iz Maribora. Zdravi se v bolnišnici.

m. Stroj je pri delu poškodoval roko 24letni pomožni delavki Hermini Forajevi iz Studencev.

m. 1000 dinarski bankovec je nekdo izmaknil Alojzu Lamprehtu iz Sp. Dobrave, ko je na Glavni pošti dvignil 2000 din.

m. Temnorjavo usnjato suknjo je neznan storilec ukradel desinfektorju Cirilu Stramšeku iz Device Marije v Polju pri Ljubljani v neki gostilni na Aleksandrovi cesti. Trgovskemu potniku Valentinu Prestojniku s Tezna pa je v nekem drugem lokalu izginil svilen moški dežnik.

Cene na živilskem trgu naraščajo

Iz uradnega poročila mestnega tržnega nadzorstva za pretekli teden navajamo cene za nekatera najvažnejša živila. V splošnem je treba reči, da so cene porasle, tako sadju, tudi na zelenjadem trgu se opaža rahlo naraščanje, najboljčijejsa pa je za veliko večino naših gospodinj podražitev mleka, za katero zahtevajo prodajalke dostikrat celo po 5 din za liter.

Na zelenjavnem trgu stane krompir 1.60, merica 11 din, čebula 2 din, česen 8—12 din, zelje 0.50—3 din glava, kisló 5 din, repa 2 do 5 kom. za din, kisló 3 din, kumarice 1 do 2.50 din, zelena paprika 4—6 kom. za dinar, karfiol 1.50—10 din, ohrovt 0.50—3 din, buče 0.50—4 din, paradižniki 6—8 din, glavna solata in endivija 0.50—1.50 din, motovilec, radič, špinaca, fižol v stročju in grah

Za sobotno

število »Večernika« — oddajte velike in male oglase še danes

m. Oče je pripeljal v kaznilnico 26letnega Mirka Kožuha, ki mora odsedeti še dva meseca kazni. Pri pleskanju nekega stanovanja je izkoristil priliko za pobeg, ukradel je tuje kolo ter se odpeljal.

m. Izgubil je dva bankovca po 500—din pred kolodromom Maribor—Studenci trgovski pomočnik Pernat Ivan, uslužben v trgovini Kovač v Frankopanovi ulici, zasebna uradnica Milena Pipuše pa je v Sodni ulici izgubila damsko zapestno uro iz kroma, vredno 400 din.

Vse MALE IN VELIKE OGLASE za sobotno številko oddajte v lastnem interesu še danes

* Izgubil se je notranji del avtomobilskega reflektorja s šipo in žarnico med vožnjo iz Tržaške na Meljsko cesto. Pošten najditelj naj ga vrne proti nagradi Ivanu Slugi na Tržaški cesti 22.

* V Vašem interesu je, da nabavljate vozne karte vedno pri »PUTNIK-u«. Vse vozne karte po originalnih cenah, vse informacije glede voznega reda, popustov itd. Povratne vozne karte že par dni pred nastopom potovanja. Prihranek na času in denarju!

* 1. številka »Novih problemov« je izšla. Obravnava aktualna politična vprašanja. Dobi se v trafikah. Cena 2—din.

m. Nočna lekarniška služba: od 2. do vključno 8. t. m. lekarna pri sv. Arehu, Glavni trg 20, tel. 20—05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Narodno gledališče

Četrtek, 7. nov., ob 20.: »Konec poti«. Znižane cene. Nastop Skrbniškove dramske šole.

Petek, 8. nov.: zaprlo. Sobota, 9. nov., ob 20.: »Na dnu«. Red A. Nedelja, 10. nov., ob 15.: »Cyranos de Bergerac«. Ob 20.: »Nenavaden človek«. Znižane cene.

Prodorni umetniški uspeh predstave »Konec poti« v interpretaciji dramske šole Vladimirja Skrbniške je napotil upravo Narodnega gledališča, da jo ponovno postavi na oder pred javnost. Občinstvo opozarjamo na to manifestacijo stremeče volje in že dokazane sposobnosti ter pričakujemo in ga prosimo, da jo s polnoštevilnim obiskom podpre, zlasti ker ta mlada garda mariborskega, oziroma slovenskega gledališča, ki pomeni njegova bodočnost, nudi zares umetniško zaokroženo celoto, a nujno potrebuje tudi materialne opore, da krije stroške predstav, ki jih silom prilik mora prirejati v lastnem proračunu. Za to predstavo veljajo znižane cene in se predstava vrši na normalni gledališki dan v četrtek, 7. t. m., ob 20.

Kino

* Esplanade kino. Originalni rusko-sovjetski film »Volga, Volga...« Največja glasbena senzacija sedanosti, z nad 400 najboljših ruskih muzikov, plesalk in plesalcev.

* Kino Union. Danes »Na razpotju«. Globoko zamišljena drama iz časa po svetovni vojni. V Glavnih vlogah Charles Vanel in Susy Prim. Napeta vsebina, sijajna igra.

* Grajski kino. Danes veliki zgodovinski film »Ognjeni vrag«. Boji za Koroško za časa Napoleona. V gl. vlogi Luis Trenker.

v stročju po din kupček, koleraba 2—6 kom. za dinar, luščen grah 10—12.50 din za liter, redkve 0.25—0.50 din kom., pesa kupček po dinarju.

Na sadnem trgu stanejo jabolka 5—12 din, hruške 10—16 din, breskve 10—14 din, grozdje 12—18 din, orehi celi 14—16 din, luščeni 42—44 din, kostanj 2—4 din liter, pečen 6—8 din, šipek 3 din.

Na trgu mlečnih izdelkov in mleka stane smetana 12.50—15 din, mleko 3—4 din, surovo maslo 34—40 din, čajno maslo 50 din, domači sir 12 din, jajca pa veljajo 1.50 do 2 din, konzervirana 1.25 din.

Cene perutnini so sledeče: kokoši 25 do 36 din komad, piščanci 28—70 din par, gosi 50—65 din komad, purani 50—75 din, race 18—24 din, domači zajci 8—45 din.

Sport

Občni zbor STAZ v Mariboru

V klubiški sobi hotela „Zamora“ je bil sinoči prvi redni letni občni zbor Slovenske težko-atletičke zveze, na katerem so bili zastopani klubi Maraton, PSK iz Maribora ter Planina iz Ljubljane, Kamniški SK ni poslal zastopnika, medtem ko drugi klubi, ki tudi gojijo težko atletiko, niso člani slovenske zveze. Občni zbor je vodil podpredsednik Stefan Krušec iz Ruš, ki se je najprej spomnil nedavno umrlega prvega predsednika STAZ dr. Alfonza Wankmüllerja, nato pa je prečital pozdravni dopis JTAZ, ki tokrat ni poslal posebnega delegata.

Stedila so poročila funkcionarjev, Tajniško poročilo je podal Matela Leopold, blagajniško Ivan Pirher, tehnično poročilo Jožko Vidic. Vsa poročila kažejo, da je mlada organizacija napela vse sile za uspešno reorganizacijo težko-atletičkega sporta v Sloveniji.

Pri volitvah so navzoči sklenili izvoliti

15 odbornikov, odbor pa se bo konstituiral na prvi seji 13. novembra. Izvoljeni so bili dr. Martin Horvat, Stefan Krušec, Jože Vidic, Ivan Lasič, Friderik Sapeč, Franc Kebrič, Leopold Matela, inž. Ivan Lah (vsi SSK Maraton), Ivan Pirher, Vladimir Kožič, Josip Jazbinšek, Karel Fišer, Mišo Zidanšek (vsi PSK), Drago Bano (SK Planina) ter inž. Vlado Stergar (Kamniški SK). Dve mesti v odboru sta še prosti za event. zastopnike novih članov STAZ.

Občni zbor je sklenil poslati pozdrav ministru za telesno vzgojo, JTAZ ter srbški in hrvaški nacionalni zvezi, odborovemu delovanju pa je določil za smernico to, da zbere do prihodnjega občnega zbora vse slovenske težko-atletičke klube pod svojim okriljem, saj bo delovanje, sedaj, ko so pravila od oblasti potrjena, mnogo lažje ter bodo zvezi na razpolago tudi izdatnejši materialni viri.

Gostovanje SK Radnika iz Zagreba

Pekovski sportni klub je povabil za nedeljo v Maribor eno izmed najmočnejših klubskih rokoborskih ekip hrvaške prestolnice SK Radnik. Zlasti bo srečanje zanimivo zaradi tega, ker bodo gosti v nedeljo prvič nastopili v Mariboru, le nekateri posamezniki so se že popreje predstavili mariborskemu občinstvu. Tekmovanje bo obsegalo sedem kategorij, v katerih se bodo srečali sledeči nasprotniki (prvi je vedno gost):

bantam: Staroveški—Sejbert, peresna: Dekort—Jezernik, lahka: Perko—Kožič (Šavrič), welter: Dokič—Kangler (Cokan), srednja: Halužan—Fišer, polteška: Ciga—Skrofič, teška: Gerovac—Pircher.

Med vsemi srečanji bo najzanimivejše brez dvoma zadnje. Gerovac bo napel vse moči da se revanšira Pirherju za nedavni poraz. Rokoborbo bodo v dvorani Sokolskega doma pričelke določen na 10. dop.

Maribor : Železničar 8:4

Sportna kluba Maribor in Železničar sta odigrala propagandni table-teniški turnir, vsak klub je postavil po 8 igralcev. V singlih je zmagal Maribor v razmerju 7:1, v dvoje pa je odnesel zmago Železničar s 3:1, celoten rezultat je torej 8:4 za Maribor. Prireditelj je bil SK Železničar, v kratkem bo revanšni dvoboj v organizaciji ISSK Maribora.

Letni obračun SK Slovana

SK Slovan v Guštanju je imel v gostilni Cvitanič svoj redni občni zbor, ki mu je prisostvovalo lepo število članstva. V zastopstvu odsotnega podpredsednika je vodil občni zbor blagajnik Stanko Čop, ki je pozdravil navzoče članstvo ter delegata MNP Viljema Miheljaka. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da je klub v svojem triletnem obstoju dosegel že zavidanja vredne uspehe. Klub se je doslej v glavnem posvečal nogometu ter ima 40 verificiranih nogometašev. Med podeželskimi klubi je edini, ki sodeluje v juniorskem prvenstvu. Letos so nogometaši odigrali 22 tekem, med njimi 4 prvenstvene.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen naslednji odbor: Stor Stanko, predsednik; Čop Stanko, I. podpredsednik; Tomažič Drago, II. podpredsednik; Križnik Jožef, I. tajnik; Marovšek Ivan, II. tajnik; Stana Valentin, I. blagajnik; Slanič Jakob, II. blagajnik; Mori Rudolf, I. gospodar; Petek Alojz, II. gospodar. Načelnik nogometnega odseka je Wagner Maks, veseličnega odseka Tomažič Drago, table-tenis odseka inž. Mohorčič Franc, juniorskega odseka Marchiotti Viktor. Odborniki: Wlodyga Ervin, Lesar Blaž, Dolinšek Maks, Cvetko Ivan, Marchiotti Stanko in Marchiotti Viktor.

Občni zbor je sklenil ponovno ustanoviti table-teniški odsek, ki ga bo vodil inž. Mohorčič Franc. Med članstvom vlada zanj veliko zanimanje, odsek se bo v najkrajšem času včlanil v STTZ.

Pri slučajnostih je pozdravil občni zbor imenu MNP njen tajnik Viljem Miheljak, ki je mlademu klubu čestital k njegovemu pionirskemu delovanju v nogometnem sportu na našem podeželju. Današnji časi nujno zahtevajo, da ima vsakdo, pa tudi delavec v svojem prostem času fizično in duševno razvedrilo, za kar naj bi v prvi vrsti prišla v poštev sportna igrišča ter sistematično gojenje sporta te ali one panoge. Kjer delavstvo samo ne zmore sredstev za zgraditev tega tako važnega objekta, so pač v prvi vrsti dolžni dajalci in občine poklicane, da jim nudijo vsestransko pomoč in podporo, bodisi v potrebnem zemljišču, bodisi na kateri koli drugi način. SK Slovan si je s svojim dosedanjim delovanjem to podporo zaslužil ter jo bo gotovo tudi v bodoče upravičil.

s ISSK Maribor (zimski odsek). Članstvo se vabi, da se udeleži sestanka, ki bo 7. t. m., ob 19. pri Stiblerju (Kirbiš). Tekmovalci sigurno! — Načelnik.

s V prvenstvu MNP bo v nedeljo samo juniorska tekma Železničar—Maribor, ki bo ob 13.30 na igrišču Železničarja. Prvenstvena tekma Maribor—Rapid (jun.) je preložena od 3. na 24. november.

Spomnite se CMD!

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, opekliči, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vnositi v listu skupaj s naročilom ali pa po poštni pošti na čekovni račun št. 11.409.—. Za vse nismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znanjka za 3 din.

KAM, KJE?

GOSTILNA »KREN«
v nedeljo koncert, Vahj vse Martine na veselo zabavo, dobro kapljico in prleške gibance. Gostilničar Klemenšek. 19721-1

SLUŽBO DOBI

Iščem sposobno KROJAŠKO POMOČNICO za delo na roke. Terzer, Meljska 2. 19729-2

nov redilni prašek za svinje pospešuje apetit in hitro zdebelenje. Uspeh zajamčen! 1 zavitek REDINA stane din 8.—. Poština povzete za 1, 2, 3 ali 4 zav. din 11.—
DROGERIJA KANC
Maribor, Tyrševa ulica 1

Takol se sprejme pošteno, zanesljivo deklet, ki zna SAMOSTOJNO KUhati in opravljati vsa druga hišna dela. Trgovina Koroška 17. 19723-2

Sprejem POMIVALKO v gostilno. Naslov v ogl. oddelku »Večernika«. 19716-2

VAJENCI-(KE)

Knjižarna in papirnica v Mariboru išče VAJENKO z najmanj dvema razredi urednje šole. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Marljiva«. 19733-4

STANOVANJE ODDA

SOBO IN KUHINJO s pritlikinami in vrtno od. Dalmatinska 24. 19658-5

DVOJNO STANOVANJE soba in kuhinja se takoj odda v Pušnikovi ulici za »Rajdovim« igriščem. Vprašati Meljska c 65 v pekarni. 19717-5

SOBA IN KUHINJA se odda. Primerna za železničarja. Praprotnikova 17. 19725-5

Dvema osebam oddam KUHINJO IN SOBO s 1. decembrom. Prednost imajo državni uradniki in upokojenci. Aleksandrova 13. Krčevina. 19713-5

Odda se lepo dvosobno SONČNO STANOVANJE pod enim ključem 1. decembra, Marksova 5, za vojaško bolnišnico. 19714-5

OBRTI - TRGOVINA

»KERAMIKA«
Hišni posestniki in najemniki, pregledjte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor. Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

POHIŠTVO-OPREMA

DVE MIZICI za pisalni stroj kupimo. Ponudbe pod »Dve mizici« na ogl. odd. »Večernika«. 19726-17

Prodaj radi selitve

POHIŠTVO
za 3 Sobe in razne druge stvari, dalje opremo za malega konja ter dobrega psa čuvača. Koroška cesta 63. 19727-17

GLASBILA

KLAVIR
majhen, ali pianino vzamem za dobo enega meseca v najem. Ponudbe na Ciril Saraj, Rotov trg 8, gostilna. 19730-20

KLAVIRSKO HARMONIKO novo, 120 basov, 6 registrov, v moderni izdelavi in obliki ugodno prodam. Vprašajte: Gregorčičeva 4-l. desno, ali na telefon 23-49. 19715-20

OPOZORILA

PREKLIC!
Preključim naše opozorilo, ker smo našo zadevo uredili medsebojno. — Slavko in Stefi Zitnik. 19724-25

Svarim vsakogar pred nakupom GAR

katero so mi bile ukradene dne 4. nov. Trgovina Linzner, Melje 19710-25

Slike
za legitimacije pri
FOTO
Japelj
Gospodsk. ul. 18/II

RAZNO

Prodaj BRIZGALKO za gasilce, cena 700 din. Cvetlična ul. 19, zastopstvo DKV. 19709-28

Vaša usoda

Osrečeni boste

ter zvedeli za svojo bodočnost, preteklost, sedanjost, nadalje o svoji službi, znanju, politiki, karijeri, bogastvu, zakonu, ljubezni, loteriji, potovanju, sodnijskih zadevah, dediščini, o prijateljih in sovražnikih ter srečnih dnevih. Nadalje sledi veliki posvet za špekulacije, trgovske posle, zdravje, karakter ter vse Vaše izrečene želje. Napišite točen naslov z rojstnimi podatki in priložite din 15.— v denarju ali znanjka. Naslov: ASTRO - PSIHOGRAFO-BUREAU, pošt. pret. 608, Beograd.

Izšel je 1. zvezek spisov slavnega ruskega pisatelja
MAKSIMA GORKEGA
Na 48 straneh prinaša ta zvezek povesti »Ne-koč v jeseni...«, »Starka Izergile« in »Burje-vestnik« ter »Živiljenje M. Gorkoga«. V trafikah in knjižarnah stane zvezek din 8.—, cela zbirka, ki obsega 5 zvezkov, pa stane din 12.—. Naročite jo pri: »Knjižna za vsakogar«, Maribor, Sodna ulica 26/3. — Naslednji zvezek spisov Maksima Gorkoga izide 15. t. m.

NAJPODPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA
HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Prodaja v Mariboru
V. Weixl
in sinova
Jurčičeva 8

Hala!
LJUBITELJI ORIENTALSKIH UMETNIN!
Obveščam cenj publiko, da se v primeru potrebe nakupa perzijskih preprog, antikvit et d., obrnejo na spodnji naslov. Obenem se priporočam za nakup starih perzijskih preprog, katere tudi popravljam, snazim, obnavljam in zamenjavam. — Akceptiram tudi pismene ponudbe
»TEHERAN« Telefon 42-92
Orientalni salon, skladišče perzijskih kakor tudi vseh ostalih vrst tepihov in antikvit et
M. Mutevellč, Ljubljana, Selenburgova 4

Pisemski papir

v veliki izbiri in najceneje kupite v

V TISKOVNI ZADRUGI

Maribor, Cankarjeva 1 - Tel. 25-45.